

Тимофєєв В.Я.

**РІЧ
ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ**

*Часопис
козаків Буджаку*

КНИГА 6-1

2015

*** * ***

***Ідеали козацтва не мають строку давності,
бо це ідеали порядності, відданості й патріотизму.***

Відродження козацьких традицій є надзвичайно потрібною і важливою справою. Постає сучасне українське лицарство – духовно постає Україна. Сьогодні нам належить продовжити велику місію козацтва. Козаки знову мають стати захисниками честі й гідності України, її традицій, її культури.

Історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка із зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності й права, зокрема право на свободу.

«Річ про Буджацьку Січ» - збірка газет, що друкувалися козаками Буджаку; це документальні свідчення про козаків та козачок Південноукраїнського Задністров'я, що в загальному громадському русі прокладали свої, козацькі, шляхи до незалежної держави Україна.

Сучасний загальнодержавний сплеск цікавості до історії козацтва й зокрема уваги до його проблем пояснюється просто: **йде формування національної еліти, яка спирається в своїй діяльності на національний – козацький! – досвід державотворення.**

*** * ***

Укладач: **Тимофєєв Валерій Якович** – теоретик козацького руху, отаман-координатор Українського Буджацького козацтва. Головний редактор альманахів козацтва Буджаку: «Козацький вісник» (1991-1998), «Козак» (1998-2001), «Річ про Адамівську Січ» (2001-2003), «Річ про Буджацьку Січ» (2004-2006), «Річ про Січ» (2007), «Козак Задністров'я» (2008-2010), «Річ про Буджацьку Січ» (2010- т.ч.). Автор 30 монографій та більше 200 наукових і науково-популярних публікацій з історії, історіографії сучасного козацтва і козацької педагогіки та реалізації ідей козаччини в практику діяльності козацьких організацій, громад і навчальних закладів.

*** * ***

**Річ про Буджацьку Січ. Часопис козаків Буджаку. Книга 6-1.
Видавництво «Гетьман». Білгород-Дністровський. 2015.**

ІСТОРІЯ СУЧАСНОГО КОЗАЦТВА БУДЖАКУ

Історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка із зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності й права, зокрема право на свободу!

XVIII-XIX ст. Буджак (межиріччя Дунай-Дністер) – це територія останньої козацької вольниці на теренах України. Багато років тому козацтво, як чинник військової та адміністративної влади, чотирма хвилями переміщується у Буджак-Задністров'я: мазепинці (1710), некрасівці (1740), запорожці (1775), задунайці (1830).

З дозволу турецького султана козаки оселилися в пониззі Дністра від Акерману до Кучурган. На території Задністров'я було засновано Кіш Задністрової (інші назви - Подністрової, Акерман-Кучурганської) Січі, яка проіснувала до середини 1780-х років. За вимогою Російської імперії турецький уряд вимушений був переселити запорожців з гирла Дністра за Дунай; утворилася Задунайська Січ, яка проіснувала до 1828 року (за відмову задунайців брати участь у придушенні повстання греків проти турок - османи вирізали третину козаків; задунайцям довелося повертатися в Задністров'я, яке на той час вже було під владою Росії).

Із початку XIX століття, в межиріччі Дунай-Дністер, змінюючи одне одного існують останні козацькі війська на теренах України: Усть-Дунайське козацьке військо (1807), загони Усть-Дунайського Буджацького козацького війська (1807-1827), Дунайське козацьке військо (1828-1856), Новоросійське козацьке військо (1856-1869). Козаки заснували станиці та храми, присвячені Святій Покрові – Бритівка, Великомар'янівка, Козацьке, Переможне, Руська Іванівка, Старокозаче, Царичанки (Стара та Нова), Шабо; в інших селах стояли стани – козацькі гарнізони – Петрівка, Турлаки, Красна Коса, Миколаївка.

Військо складалось з 12 станиць і багатьох станів-хуторів з кількістю козаків 13 тисяч осіб. Столицею козацьких військ був Акерман – сучасний Білгород-Дністровський. Після ліквідації війська переважна більшість козаків залишилась в Буджаку: рядові козаки переводились на становище селян-власників (державних селян); штабні і обер-офіцери були зараховані до дворянства Бессарабської губернії.

XX ст. 1917-1918. У роки Української революції в Буджаку в новій якості відродилося українське козацтво; воно відіграло важливу роль в політичному і культурному житті краю, будувало Буджацьку козацьку республіку.

1918-1944. За часів румунсько-боярської та німецько-фашистської окупації в Буджаку діяли підпільні міські, селянські та козацькі організації.

1945-1972. У післявоєнний період в Буджаку існували мистецько-культурні нелегальні, напівлегальні та легальні козацькі гурти.

1973-1987. Мистецько-культурні козацькі гурти зорганізовуються в козацькі осередки – нащадків мазепинців, некрасівців, запорожців,

задунайців, які згодом трансформуються в мережу осередків Українського Задністрового Вільного козацтва; налагоджуються контакти із зарубіжними козацькими організаціями Європи та Америки.

1988-1991. Створюються неформальні козацькі гурти – осередок Задністрового козацтва-Адамівська Січ, Буджацький осередок-Буджацька Січ, Задністровий осередок-земляцтво, Задністрова паланка; видається газета «Козацький вісник».

1992-1995. На основі неформальних козацьких гуртів створюються козацькі громадські організації – Буджацьке Січове козацьке військо, Білгород-Дністровська паланка, Задністрове земляцтво, Адамівський Осередок Козацтва; формуються Чотирнадцятирік та Кодекси буття Українського козацтва; видаються три частини збірки «Козацтво», що слугувала козакам за довідник.

1996-1999. Проходить державна реєстрація козацьких громад та дружин, створюються організації – Білгород-Дністровське міжрайонне паланкове козацьке товариство, Білгород-Дністровський міський козацький Кіш, козацький духовий оркестр, Молоді Січі-школи – Долинівська, Старокозацька, Молозька, Адамівська, Випаснянська №1; видається газета «Козак».

XXI ст. 2000-2005. Створюються міська та районна Координаційні ради; затверджуються районні та міські заходи із розвитку козацтва; створюються джурові осередки в школах – Турлацька Січ, Вигінська Січ; до співпраці із козацтвом залучаються хор «Мрія», ансамбль «Веселка», ансамбль «Гроно» та гурт «Русичі», хорова капела «Алкалія»; створюються козацькі організації – Осередок молодих козаків, 1-й Окружний полк ім. П.Орлика, Окремий курінь ім. С.Білого, курінь Війська Запорозького, Монашівська сотня, Білгород-Дністровський районний осередок ЧКЗ, КЮМІР «Шквал», Задністрова Січ, Жіноча громада, військово-спортивний клуб «Патріот», клуб «Козачка», районна «Молода Січ»; створюються козацькі духовні громади – Свято-Рівноапостольського-Кн.Володимира-Білгород-Дністровська, Свято-Покровська-Білгород-Дністровська, Свято-Казанська-Адамівська; буджацькі козаки беруть участь у Помаранчевій революції; видаються газети «Річ про Адамівську Січ», «Річ про Буджацьку Січ»; друкується дванадцятитомник «Архіви козаччини Задністров'я».

2006-2010. Затверджуються програми розвитку Українського козацтва та Патріотичного гарту молоді; створюються Рада керівників громадських організацій козацького спрямування та Координаційна рада з підтримки розвитку Українського козацтва; Шабівський, Гагаузський, Затоцький, Придністровський, Переможненський та Адміністративний курені, районна громада Берегинь; джурові та данові осередки – Випаснянська №2 Січ, Салганська Січ, Великомар'янівська Січ; відновлюється діяльність джурових та данових осередків – Вигінська Січ, Старокозацька Січ; створюються гурт «Отаман та Берегиня», ансамбль «Кредо»; видавництво «СПД СП» (згодом «Отаман», «Гетьман»); видаються газети «Річ про Січ», «Козацтво Задністров'я», «Козак

Задністров'я» - «Січ», «Козак Задністров'я», друкується дев'ятитомник «Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністров'я», створюються Інтернет-сайти козаків Задністров'я.

2010-2013. Створюється Асоціація козацьких товариств Буджаку – Українське Буджацьке козацтво; затверджуються регіональні програми Розвитку Українського козацтва, Патріотичного виховання дітей та молоді на засадах козацького лицарства; оновлюється регіональна Рада керівників громадських організацій козацького спрямування; створюються Бритівська Січ, Переможненська Січ, Петрівська Січ, Характерницький, Чорноморський навчально-оздоровчий, Каролінобугазький, Випасненський, Депутатський курені, Асоціація навчально-виховних закладів Українського Буджацького козацтва.

2014-т.ч. Буджацькі козаки беруть участь у подіях Євромайдану (Революції Гідності), захищають Батьківщину на сході України (АТО); до козацтва висвячуються творчий колектив «Дністр» та знані в Буджаку особи; друкуються багатотомники «Архіви козаччини Буджаку», «Архіви козаччини Одещини», енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку «Лицарі України», конволют «Час виховувати лицарів»; створюються нові Інтернет-сайти Буджацького козацтва (Задністрової Січі); продовжується видання козацького часопису «Річ про Буджацьку Січ»; затверджується Програма розвитку українського козацтва на 2015-2020 роки, працює оновлена Координаційна рада з питань розвитку козацтва та ін.

У Чотирнадцятиріку (Козацький Звичаєвий Кодекс Задністрових козаків) записано такі вимоги до козаків (цей Кодекс зачитують новaku при посвяті до козацтва):

Не обіцяй і не клянися. Бо людина – то тріска в потоці життя. Не все залежить від наших бажань. Краще вір справі, аніж словам.

Перед Богом всі люди рівні. Не гноби ні татарина, ані ляха і сам також не гнись. Корися в поході Старшині та козацькій громаді, бо ця покора для тебе ярмо, а скупині – то є заручина волі.

Лишнього не хапай. Не всяке добро на добре. Всього на світі з'їсти не вдасться, - то ж бо тримайся посту.

Коли просять, - помагай, - і коли не просять, а треба - помагай.

Родину свою шануй, бо то твоя втіха та рай на землі. Нема на світі притулку, окрім сім'ї.

Умій слухати. Слухай все до кінця. Отамана не перебивай. Гаси дратування та злість. Мовчання від розуму. Втрачай слова, як найдорожчий скарб.

Пам'ятай: один вірний шлях на землі – терпіння. Найвеличніші перемоги на світі – це перемоги над власним «Я».

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№01(538) СІЧЕНЬ 2015 Часопис заснований у жовтні 1991 року	<i>Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net		http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Відбулося засідання Ради Старшини Буджацького козацтва із порядком денним: 1. Про календарний план роботи Ради Старшини на 2015 рік. 2. Поздоровлення Г.Трегубенка із 65-тиріччям.

Старшина Буджацького козацтва.

Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв мав виступ на круглому столі з нагоди річниці створення міськрайонного Центру зайнятості населення (директор Центру Масло С.В.).

Робочий момент наради.

Відбулося засідання Ради Старшини Буджацького козацтва із порядком денним: 1. Про бланки основних документів Буджацького козацтва. 2. Поздоровлення Г.Клоченка із 75-тиріччям.

Робочий момент Ради Старшини Буджацького козацтва.

Відбувся шахо-шашечний турнір, присвячений пам'яті почесних громадян району Афанасьєва та Сапатинського. У турнірі взяли участь козаки та берегині Буджацького козацтва: В.Орлова, Д.Корчагіна, Л.Гусько, С.Майстро, В.Тимофєєв.

Фото з турніру.

Учасники й переможці.

Відбулося засідання керівників громадських організацій міста Білгорода-Дністровського із порядком денним: 1. Про формування міського бюджету на 2015 рік. 2. Про підвищення тарифів на вивозку твердих побутових відходів. 3. Про інвестиційну програму комунального підприємства «Білгород-Дністровськводоканал» на 2015 рік. 4. Про погодження встановлення Меморіальної дошки Савельєву Валерію Андрійовичу на будівлі центральної районної лікарні.

Робочий момент наради.

Відбулася посвята в козаки мешканця с. Шабо Кравченка Сергія Миколайовича.

Відбулася Рада Отаманів Буджацького козацтва із порядком денним: 1. Про Раду Отаманів Буджацького козацтва. 2. Про голову первинної ветеранської організації Буджацького козацтва. 3. Про бланки основних документів Буджацького козацтва. 4. Про заходи із святкування 25-тиріччя відновлення козацтва Буджаку. 5. Посвята до козацтва.

Посвята в козаки Задорожного Анатолія Яковича.

Наклад 500 екз. Передруковувати й поширювати дозволяю. Редактор Тимофєєв В.Я.
 м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
 E-mail: Generalotaman@rambler.ru <http://samlib.ru/t/twj/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№02(539) ЛЮТИЙ 2015	Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Відбулося 24 Коло Буджацького козацтва із порядком денним:

1. Про хід виконання програм Розвитку Українського козацтва і Патріотичного виховання дітей та молоді «Патріот» в Білгород-Дністровському районі.
2. Про хід виконання угоди Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із сільськими радами, школами козацько-лицарського виховання та Буджацьким козацтвом про спільну роботу.
3. Про хід роботи із заснування Кадетки та Молодої Січі.
4. Про заходи із святкування 25-тиріччя відновлення козацтва Буджаку.
5. Різне.

Робочі моменти 24 Кола Буджацького козацтва.

Відбулася нарада Робочої групи з питань підготовки та проведення заходів із святкування 25-тиріччя відновлення козацтва Буджаку.

Робочі моменти наради.

ЗАХОДИ

щодо підготовки та святкування 25-ї річниці сучасного Буджацького козацтва

№	Заходи	Терміни	Відповідальні
1	Створити робочу групу з підготовки та проведення святкування річниці відродження сучасного Буджацького козацтва (далі – річниці).	До 25.02.2015	Ініціативна група
2	Укласти та погодити з козацькими товариствами Білгород-Дністровщини порядок проведення святкування річниці.	До 27.02.2015	Керівники робочої групи
3	Оповістити та узгодити з місцевими органами самоврядування проведення святкування річниці.	До 01.03.2015	Керівники робочої групи
4	Опублікувати в ЗМІ статті про відродження сучасного Буджацького козацтва на Білгород-Дністровщині.	До 25.03.2015	Робоча група
5	Запросити на святкування: голову ради АКТ «СІЧ», крайову старшину УК, керівництво міста Білгорода-Дністровського та району, ЗМІ, телебачення, отаманів, старшину та козаків козацьких товариств Білгород-Дністровщини.	До 15.04.2015	Робоча група
6	Підготувати та надати до крайової (обласної) канцелярії Українського козацтва подання про нагородження грамотами та орденами Українського козацтва, присвоєння козацьких військових звань активістам козацького руху.	До 01.04.2015	Отамани козацьких товариств
7	Запросити через ЗМІ («Советское Приднестровье», «Торнадо») козаків Українського козацтва, населення міста, району, керівників підприємницьких структур на святкування річниці.	До 15.04.2015	Робоча група
8	Залучити для проведення освячення та посвяти священика Українського козацтва.	До 15.04.2015	Робоча група
9	Залучити до святкування: козацький духовий оркестр, козацький хор «Мрія», спортсменів-інструкторів для проведення козацьких розваг, ансамблі «Русичи», «Веселка», «Гроно», «Днестр», «Кредо», «Соколята» (ЗОШ №4, 6, 11 м. Білгорода-Дністровського), товариства джур та дан Адамівської, Бритівської, Вигінської, Долинівської, Турлацької, Великомар'янівської, Салганської, Старокозацької, Молозької, Шабської №2 шкіл, д/с «Галинка».	До 15.04.2015	Робоча група
10	Забезпечити готовність козацького кулішу на 250 козаків.	25.04.2015	Обозний
11	Забезпечити охорону правопорядку та санітарного стану на місцях проведення заходів.	25.04.2015 з 07.00 до 16.00	Осавул
12	Проведення інформаційної кампанії (за окремим планом).	Лютий-квітень 2015	Робоча група

ПОРЯДОК
проведення святкування річниці сучасного Буджацького козацтва

№	Заходи	Терміни	Відповідальні
1	Урочистий прийом у голів районної державної адміністрації та районної ради; у міського голови (малі зали засідань). Нагородження козаків.	24.04.2015 10.00	Отамани осередків
2	Урочисте богослужіння в храмах району та міста. Участь козаків у Богослужінні, встановлення свічок до ікони Покрови Богоматері.	25.04.2015 з 07.00	Отамани осередків, керівники
3	Збір козацької старшини на майданчику перед Свято-Вознесенським собором (за згодою).	25.04.2015 до 07.30	Отамани
4	Участь у Богослужінні, встановлення свічок до ікони Покрови Богоматері (за згодою).	25.04.2015 до 09.00	Отамани
5	Хід колонною від Свято-Вознесенського собору до адмінбудівлі (за згодою).	25.04.2015 09.00-09.30	Отамани
6	Збір козаків, джурових класів, художніх козацьких колективів на майданчику перед адмінбудівлею. Реєстрація.	25.04.2015 до 10.00	Отамани, керівники джурових класів, творчих колективів
7	Урочисте засідання у великій залі адмінбудівлі «Козаку найперше – воля! Козаку найперше – честь!» 25.04.2015		
	Молитва священнослужителя за Українське козацтво та вступне слово в. о. голови РДА Петренко С.П.	10.00-10.15	Керівники робочої групи
	Слово про козацтво «Козацька нація» отамана Буджацького козацтва Тимофєєва В.Я.	10.15-10.35	Керівники робочої групи
	Слово представників Білгород-Дністровського міськвиконкому, районної ради та районної державної адміністрації із врученням грамот та нагород.	10.35-11.00	Керівники робочої групи
	Слово голови ради АКТ «СІЧ», представників обласних козацьких товариств «Наша сила у єдності». Нагородження, присвоєння звань.	11.00-11.15	Керівники робочої групи
	Слово-спомини засновників козацького руху на Білгород-Дністровщині полковників УК Городецького Л.Г. та Устименка Б.І. Закриття засідання.	11.15-11.30	Керівники робочої групи
	Концерт козацьких колективів.	11.30-13.00	Керівники
	Святковий козацький куліш.	13.00-14.00	Обозний
8	Засідання Ради отаманів Білгород-Дністровщини (приміщення штабу). - Доповідь «Основні завдання на сучасному етапі розвитку козацького громадського руху. Концепція розвитку місцевого козацтва» (отаман Буджацького козацтва В.Я.Тимофєєв). - Обговорення доповіді. - Прийняття рішення.	з 14.00	Отамани
9	Редагування, друк та розсилка рішення.	з 27.04.2015	Штаб

Наклад 500 екз. Передруковувати й поширювати дозволяю. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail:Generalotaman@rambler.ru <http://samlib.ru/t/twja/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№03(540) БЕРЕЗЕНЬ 2015	<i>Душу – Богові! Життя - Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

У Одеському окружному Будинку офіцерів відбулася науково-практична конференція «Завдання держави і суспільства в національно-патріотичному вихованні молоді в сучасних умовах».

Робочі моменти конференції.

До участі в конференції були запрошені вчені, експерти, політики, представники громадських організацій та місцевих органів виконавчої влади. Видано збірник матеріалів конференції. Мета конференції - обговорити на експертному рівні шляхи і засоби формування засад і принципів національно-патріотичного виховання молоді в період після Революції гідності і в умовах агресії путінської Росії проти України; проблеми взаємодії органів державної влади і громадянського суспільства у сфері патріотичного виховання молоді; стан і шляхи посилення патріотичного виховання молоді в освітніх закладах Одещини; патріотичне виховання учнівської молоді в контексті вивчення історії України і української літератури. Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв мав виступ «Форми і методи козацько-лицарського патріотичного виховання молоді в козацьких осередках Буджаку».

Відбулися установчі збори Громадської ради при виконавчому комітеті Білгород-Дністровського виконкому міської ради. Зареєструвались на збори 56 делегатів від громадських організацій, профспілок, органів самоорганізації населення міста Білгорода-Дністровського. Головою зборів було обрано Ю.К.Бобкова, секретарем – В.Я.Тимофєєва. За результатами зборів сформовано персональний склад Громадської ради. Надалі, після оформлення всіх звітних документів установчих зборів, виконавчий комітет затвердить своїм рішенням склад Громадської ради. Вже на першому засіданні Громадської ради учасникам необхідно буде обрати керівництво ради – голову, заступників, секретаря, сформувані профільні комісії, затвердити нове Положення про Громадську раду і Регламент роботи.

Робочі моменти зборів.

В залі засідань міської ради відбулася презентація діяльності Асоціації літераторів Бесарабії «Буджак». Голова – буджацький козак І.Параденко, члени асоціації – буджацькі козаки Б.Устименко, А.Я.Задорожний, берегині І.Тома та ін.

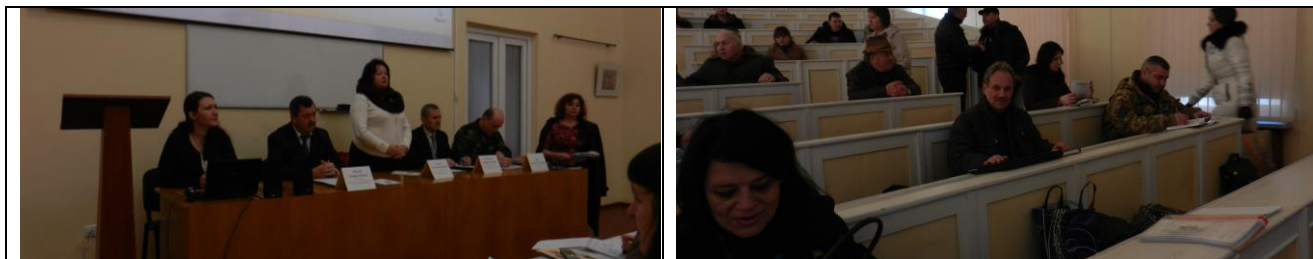

Робочі моменти презентації.

В програмі – доповідь голови АЛБ «Буджак» І.Параденка, презентація нової збірки творів місцевих авторів «Буджакський літератор. Літературний альманах», виступи поетів та прозаїків (П.Антонов, Ф.Закіров, Н.Кобзева-Лісовська, О.Кардаш, І.Рябченко-Бесарабська, М.Козачек, Ю.Майзліс, Ф.Мол, В.Польова, Б.Устименко, О.Фролова, О.Хорощенко, Г.Чабаненко, С.Шарохін та ін.) із своїми творами, вручення авторського екземпляру альманаху, неформальне спілкування.

В Одесі відбувся дводенний регіональний семінар-практикум з питань патріотичного виховання. Проводили його Департамент освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації (Т.О.Лазарева), Одеський обласний гуманітарний центр позашкільної освіти і виховання (Д.Г.Омельченко, О.С.Бондарчук), Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді (Т.І.Козланюк), Громадська організація «Молодіжний клуб Джура» та Рада козацьких отаманів України (А.М.Грива). Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв мав доповідь «Співпраця з батьками, козацькими та іншими громадськими організаціями».

Робочі моменти семінару.

Відбулася акція «Буджацькі козаки – дітям», у якій взяли участь Старшина Буджацького козацтва – В.Лукашевський та Є.Пітюков. Козаки привезли дітям Білгород-Дністровського районного притулку речі, солодощі; розказали про діяльність Українського Буджацького козацтва.

Фото на згадку.

Наклад 500 екз. Передруковувати й поширювати дозволяю. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail:Generalotaman@rambler.ru <http://samlib.ru/t/twja/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№04(541) БЕРЕЗЕНЬ 2015	<i>Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

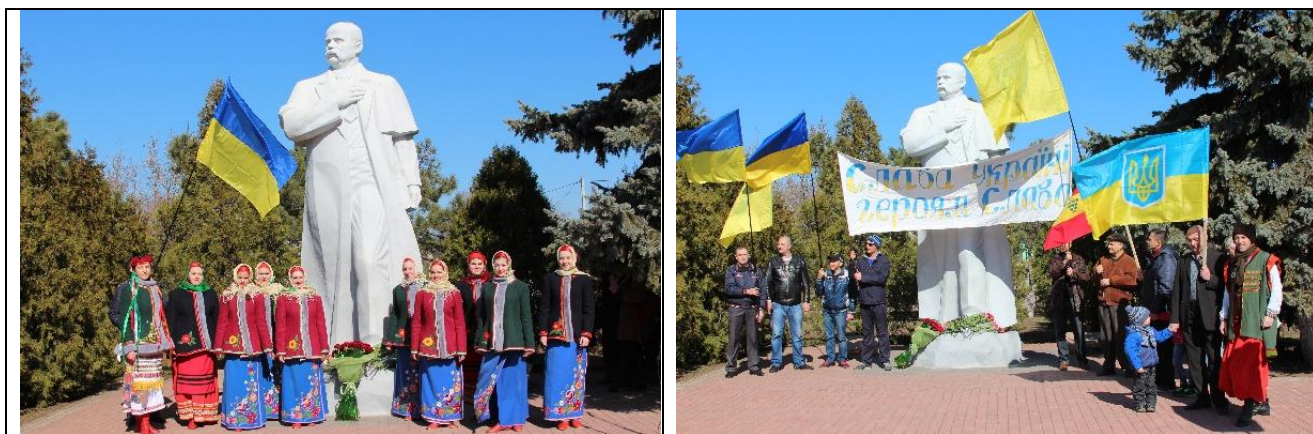
ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Відбулося засідання Президії районної ради ветеранів України (із 12 її членів – 6 козаки та берегині – В.Тимофєєв, М.Адиоров, Є.Пітюков, Є.Костецький, А.Кротов, Л.Чекмарєва) із порядком денним: Підготовка до святкування 70-річчя Перемоги, Звернення до керівників підприємств та підприємців та ін.

Робочі моменти засідання.

Буджацькі козаки відзначили 201-у річницю від дня народження козака - українського поета і письменника Тараса Шевченка. У Білгороді-Дністровському в цей день на площі біля міської ради відбувся урочистий захід «Думи твої - взірець для нащадків». Ведучі заходу берегиня і козак - Зорислава Кожухар та Богдан Нікіруй під музичний супровід народного ансамблю української народної музики «Веселка» нагадали присутнім, що геніальна творчість Шевченка та його мученицьке життя зробили поета одним із найпотужніших символів українського національного руху. Ім'я Великого Кобзаря - безсмертне. Він віддав все своє життя гарячому відстоюванню прав українського народу, він щиро любив свою Батьківщину. Саме тому, навіть через стільки років після його смерті, кожен українець знає про неоціненний вклад митця у розвиток української мови, культури, у формування національної ідеї. Тарас Григорович Шевченко живий та буде жити вічно у серцях українців. Учасники урочистого заходу поклали квіти до пам'ятника Т.Г. Шевченку.

Фото на згадку.

Ансамбль народного танцю «Дністр» Білгород-Дністровського районного центру позашкільної освіти і виховання повернувся з Києва, де брав участь у Міжнародному фестивалі-конкурсі «Кришталева мрія». Ансамбль відкривав фестиваль візитною карткою колективу – танцем «Гопак». За результатами конкурсу «дністровці» у своїй категорії зайняли перше місце.

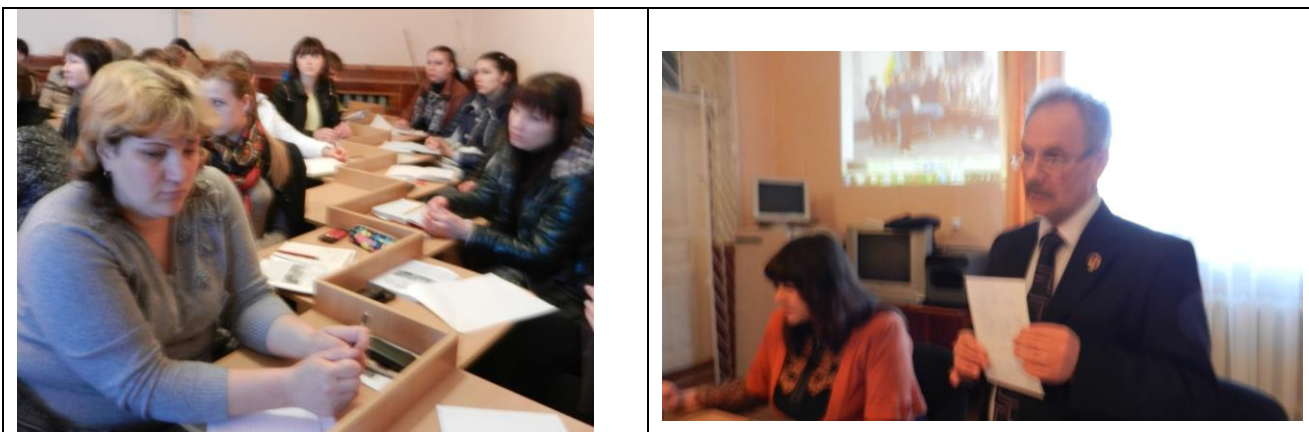
Фото на згадку.

У міському методичному кабінеті відділу освіти відбувся семінар з питань патріотичного виховання та проведення військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») в якому взяли участь завідувача та методисти міського відділу освіти, директор та методисти міського Центру позашкільної освіти і виховання, заступники директорів міських шкіл з виховної роботи. Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв мав доповідь «Про проведення у 2015 році шкільних, міського та районного етапів військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»).

Робочі моменти семінару.

У районному методичному кабінеті відділу освіти відбувся семінар з питань патріотичного виховання та проведення військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») в якому взяли участь завідувача та методисти районного відділу освіти, директор та методисти районного Центру позашкільної освіти і виховання, заступники директорів районних шкіл з виховної роботи. Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв мав доповідь «Про проведення у 2015 році шкільних, міського та районного етапів військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»).

Робочі моменти семінару.

Пройшло перше засідання Громадської ради при виконавчому комітеті Білгород-Дністровської міської ради. Головою ради було обрано В.Ніколаєнка. Отамана Буджацького козацтва В.Тимофєєва було обрано до складу секретаріату разом із Т.Єстафієвою.

Робочий момент засідання.

**Наклад 500 екз. Передруковувати й поширювати дозволяю. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail:Generalotaman@rambler.ru <http://samlib.ru/t/twj/>**

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№05(542) КВІТЕНЬ 2015	Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ІСТОРІЯ СУЧАСНОГО КОЗАЦТВА БУДЖАКУ

...Історія вчить, що ефективне те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка із зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності й права...

Буджак – це територія останніх козацьких військ на теренах України. Із кінця XVIII ст. і до останньої чверті XIX ст. козацтво, як чинник військової та адміністративної влади, трьома хвилями – мазепинці (1709), некрасівці (1740), запорожці (1775) - переміщується на Задністров'я-Буджак. В межиріччі Дунай-Дністер, змінюючи одне одного, існують останні козацькі війська на теренах України: **Кіш Подністрянської Січі** (1775-1782), під тиском Росії турки переселили його за Дунай, де й було створено **Задунайську Січ** (1782-1828); **Вірних козаків** (1783-1788), **Чорноморське козацьке** (1788-1807), **Усть-Дунайське козацьке** (1807), **Усть-Дунайське Буджацьке козацьке** (1807-1827), **Дунайське козацьке** (1828-1856), **Новоросійське козацьке** (1856-1869). Столицею козацьких військ був **Акерман** (сучасний **Білгород-Дністровський**). Із 1856 року столиця – Миколаївка-Новоросійська, але більшість адміністративних установ війська залишалися в Акермані до 1863 року. В 1869 році, у зв'язку із загальною реформою козацьких військ, останнє козацьке військо на теренах України було ліквідоване і козаків переведено до розряду державних селян. Але ще в кінці XIX століття, при проведенні перепису населення Російської імперії, близько 70% мешканців станиць та станів Акерманського повіту вважали себе або козаками, або вихідцями з козаків.

У 1917 році на **Буджаку** знову, в новій якості, відродилося козацтво. Воно відіграло важливу роль в політичному і культурному житті краю, будувало **Буджацьку козацьку республіку**, маючи зв'язки із кубанцями та донцями, отаманська верхівка яких мріяла про створення Кубанської та Донської республік. Головною військовою силою Буджацької республіки стали некрасівці, селянське ополчення «вільних козаків». До літа 1918 року на Буджаку діяли козацькі загони селянської армії батьки Махна, Чорноморського повстанського козацького війська (отамани С.Заболотний, Дерев'яга, Я.Кошовий, Солтис, Боровський, Кіршул, Карий, Коваленко, Стратіївський, Солоненко, І.Деркач, Бондаренко, Шевченко), Одеського українського військового Коша (І.Луценко), Союзу української молоді (Одеська Січ), Гайдамацькі курені (О.Сахно-Устимович), Татарбунарська козацька сотня. Є свідчення, що за часів румунсько-болярської та німецько-фашистської окупації (1918-1944) на Буджаку діяли підпільні козацькі організації. У післявоєнний період до початку 70-х років на Буджаку існували мистецько-культурні нелегальні, напівлегальні та легальні козацькі гурти, які дали початок осередкам **Українського Задністрового Вільного козацтва**, що діяло на теренах Буджаку...

Сучасне козацтво Буджаку пройшло в своєму розвитку ряд етапів: **Етап «Вільнокозацький». 1973-1987.** В 1970-ті роки цього періоду мистецько-культурні нелегальні, напівлегальні та легальні козацькі гурти («Вусачі», «Гасанці», «Покровці»),

трансформуються в аморфну мережу неструктурованих та слабоструктурованих осередків: нащадки мазепинців та запорожців - м. **Білгород-Дністровський** (М.Русін, М.Бевз), **Білгород-Дністровський район – Старокозаче** (О.Кочубинський), **Петрівка** (В.Негода), **Переможне-Папушоя** (В.Сергєєв), **Турлаки** (С.Федоров), **Стара Царичанка** (Г.Городецький), **Нова Царичанка** (С.Стеценко); нащадки запорожців та некрасівців - **Кілійський район – Кілія** (Л.Суворов, І.Малий), **Вилкове** (Л.Соколов, М.Маковецький), **Мирне** (В.Казаков), **Трудове** (Ф.Задорожний), **Шевченкове** (Х.Юрченко), **Приморське** (В.Мішков); нащадки некрасівців та запорожців - м. **Ізмаїл** (В.Корнєв, І.Лісовий), **Ізмаїльський район – Стара Некрасівка** (В.Селезньов), **Муравльовка** (Д.Макаров, Я.Тимофєєв), **Першотравневе** (П.Волощук), програми діяльності яких практично не мають чіткого ідеологічного спрямування, зосереджуючись на мистецькому та військово-спортивному напрямку й лише некрасівці ще й на духовному (старовірство). Після 1983 року виникає більш-менш організована мережа козацьких осередків **Українського Задністрового Вільного козацтва**, що пов'язано із «перебудовою» та налагодженням контактів із зарубіжними козацькими організаціями Європи та Америки, зокрема із **Українським Вільним козацтвом**, **козацьким земляцтвом Болгарії** та **нащадками козаків Румунії** (некрасівці-липовани-старовіри та запорожці). Мережа ця не мала єдиного центру управління. Ініціаторами створення осередків, як правило, виступали родові старійшини та козацька молодь. **Етап «Розбудовний». 1988-1991.** Створюються неформальні легальні козацькі гурти в **Адамівці – осередок Задністрового козацтва** (В.Тимофєєв, В.Гуцан, В.Гончаров, Д.Завацький, А.Редько), в **місті Білгороді-Дністровському – Буджацький осередок** (І.Деордиця, Б.Устименко, В.Мисюк, О.Зуєв) та **Задністровий осередок** (А.Токарев, М.Слепухін, Ю.Корнєв, В.Кучер), в **Білгород-Дністровському районі – Задністрова паланка** (Л.Городецький, Є.Костецький, П.Білоусенко, А.Берлізов, Г.Марин, Д.Серцевич, Ф.Панаїт, Ю.Денисів); козаки-задністровці беруть участь у святкуваннях 300-річчя Запорозького козацтва, Дня козаків Півдня Бессарабії; видається регіональна газета **«Козацький вісник»** (В.Тимофєєв). **Етап «Перехідний». 1992-1995.** Створюються неформальні та формальні козацькі громадські організації, активізується їх діяльність – **Буджацьке Січове козацьке військо** (І.Деордиця, Б.Устименко, кн. В.Долгорукий-Аргутинський, В.Мисюк, О.Зуєв, Д.Георгієш, О.Ступак, В.Бойчев, М.Вітряк, О.Черв'як, В.Воробйов, М.Скляренко, Г.Мельниченко), **Білгород-Дністровська паланка** (Л.Городецький, А.Берлізов, В.Тимофєєв, Є.Костецький, П.Білоусенко, Г.Марин, Д.Серцевич, Ф.Панаїт, Ю.Денисов, П.Смаглій, Є.Хоменко, І.Хоменко, А.Майстро, В.Якименко, Г.Римський), **Задністрове земляцтво** Всесвітньої спілки козаків (М.Слепухін, Ю.Корнєв, А.Токарев, Ю.Ломовцев, В.Кучер, Г.Антонов, О.Некрасов, С.Пронін, Г.Глущенко, Є.Дмитренко, Ю.Харчук), **Адамівський осередок козацтва** – Адамівський курінь Задністрового козацтва (В.Тимофєєв, А.Редько, В.Гончаров, В.Гуцан, Д.Завацький, М.Маринеску, А.Кульчицький, Ю.Ніколайчук, В.Рибальченко, О.Чеботюк, В.Тимофєєв-молодший, Р.Куліков, О.Козаченко, І.Одорожа, В.Білоус, Ф.Козубенко, В.Козубенко, Ю.Лавриненко, С.Подолько, В.Деревенча, Д.Лазуренко, Ф.Макаренко, С.Макаренко, С.Редько, О.Харченко, І.Гамар, А.Антонюк, І.Даниленко); починається робота із вивчення козацької виховної спадщини в **Білгород-Дністровському училищі** Південноукраїнського державного педагогічного університету (В.Юрченко, В.Лобанова, О.Виштак, І.Головань); видаються три частини збірки **«Козацтво»** (В.Тимофєєв), що слугувала козакам Буджаку за довідник. **Етап «Реєстровий». 1996-1999.** Проходить державна реєстрація козацьких громад, створюються нові козацькі організації – **Білгород-Дністровське міжрайонне козацьке товариство пасічників**, яке згодом отримало назву – **Білгород-Дністровське міжрайонне паланкове козацьке товариство** (Л.Городецький, А.Берлізов, В.Тимофєєв, П.Білоусенко, І.Денисів, І.Тищенко, Ф.Панаїт, А.Миряков, М.Савчин, Я.Арезда, Г.Марин, Д.Серцевич, Ю.Денисів, М.Скляренко, М.Дейна, І.Лісіцин, В.Тимофєєв-молодший, В.Гуцан, Л.Гречко, Д.Завацький, І.Гамар, А.Майстро, В.Якименко), **Білгород-Дністровський міський Кіш** (М.Скляренко, О.Царенков, В.Гавриленко, О.Мица, С.Горлачов, В.Бойчев, Б.Устименко, М.Дейна, В.Воробйов, О.Черв'як, В.Павлюк, М.Скиба, В.Кулинський, І.Оленєв, Б.Вітряк), **Саратське районне козацьке товариство** (С.Іванов), **Ізмаїльський міський курінь**

«Наливайко» (А.Гриченко), **Татарбунарське районне козацьке товариство** (О.Гусаренко); залучаються козаки до співпраці із владою; створюється козацький художній колектив - **духовий оркестр** (С.Радченко); створюються школи козацько-лицарського виховання та джурові осередки в школах – **Долинівська Січ** (Т.Тома, М.Долгошесенко, Т.Молчанова), **Старокозацька та Молозька Січі** (І.Лісіцин), **Миколаївсько-Новоросійська Січ** (В.Фоменчук, Г.Настаченко), **Адамівська Січ** (В.Тимофеев, П.Лавриненко, В.Гриценко, С.Тимофеева-молодша, В.Вронська, Н.Галицька, К.Граждан, Р.Буравицька, І.Корженко), **Випаснянська №1 Січ** (В.Гавриленко); видається регіональна газета **«Джура», «Козак»** (В.Тимофеев). **Етап «Установчий». 2000-2005.** Створюються **районна та міська Координаційні ради** з питань розвитку козацтва при голові райдержадміністрації (П.Ігумнов) та міському голові; затверджуються **районні та міські заходи** із розвитку козацтва (2002-2005); створюються джурові осередки в школах - **Турлацька Січ** (Т.Тодорова, В.Чумаченко, Л.Коваленко), **Вигінська Січ** (В.Біленко, О.Вдовиченко, А.Берлізов, М.Поліщук); до співпраці із козацтвом залучаються художні колективи - **хор української народної пісні «Мрія»** (І.Зорило), **ансамбль української народної музики «Веселка»** (М. та В. Нікіруй), **ансамбль української народної музики «Гроно»** та **гурт «Русичі»** (Б.Нікіруй), **народна хорова капела – пошуково-дослідницький фольклористичний гурт «Алкалія»** Будинку культури с. Старокозаچه (В.Вареник); створюються нові козацькі організації – **Осередок молодих козаків, 1-й Окружний полк ім. П.Орлика** (О.Царенков, М.Врублевський, В.Воробйов, В.Єремеев, П.Лабунець, І.Мамонтов, С.Ковалів, М.Скиба), **Окремий курінь ім. С.Білого** (П.Городниченко, Ю.Сокорев, О.Сокорев), **курінь Війська Запорозького** (М.Возний, В.Жуковський, В.Лесін), **Монашівська сотня** (В.Ткаченко, В.Парпалак), **Білгород-Дністровський районний осередок ЧКЗ** (В.Білоус, О.Яровий), **Болградське районне козацьке товариство** (В.Копитін), **Арцизьке козацьке товариство** (І.Павлов), **Кілійське районне козацьке товариство** (О.Бойченко), **Кілійське районне козацьке товариство УРК** (М.Сокольников), **Кілійський районний осередок Соборного козацтва України** (А.Палій), **Ізмаїльський районний осередок Придунайсько-Ізмаїльського козацького товариства** (Ю.Закіров), **Ізмаїльське районне козацьке товариство** (С.Желязков), **Придунайська Січ** (М.Деревенча), **Ізмаїльська паланка козацтва Запорозького** (М.Підпригора, В.Ромашук), **Бессарабський полк УРК** (В.Поправко), **КЮМІР «Шквал»** (В.Тимофеев), **Задністрова Січ** (В.Тимофеев, В.Смаковський, В.Лукашевський, М.Дейна, О.Царенков, В.Єремеев, Б.Устименко, В.Тимофеев-молодший, І.Лелеченко, О.Черв'як, В.Павлюк, Ю.Щербина, А.Кривенко, М.Скибенко), **жіноча громада** (Л.Горлачова, Ю.Шинкаренко), **військово-спортивний клуб «Патріот»** (В.Гавриленко), **клуб «Козачка»** (Л.Васелінга), **районна «Молода Січ»**; створюються козацькі духовні громади – **Св.-Рівноапостольського-Кн.Володимира-Білгород-Дністровська, Свято-Покровська-Білгород-Дністровська, Свято-Казанська-Адамівська** (всі - о.Микола); березині-майстрині створюють козацькі прапори – **Білгород-Дністровської паланки** (О.Браславська), **Адамівської Січі** (М.Худа), **Задністровської Січі** (Г.Лукашевська), **1-го Білгород-Дністровського полку** (Р.Коваленко); буджацькі козаки беруть участь у **Помаранчевій революції**; видаються газети **«Річ про Адамівську Січ», «Річ про Буджацьку Січ»** (В.Тимофеев); друкується двадцятитомник **«Архіви козаччини Задністров'я»** (С. та В.Тимофееви). **Етап «Програмний». 2006-2010.** Затверджуються **районні програми розвитку Українського козацтва на 2008-2010 роки та Патріотичного гарту молоді на 2010-2012 роки**; створюються **районна Рада керівників громадських організацій козацького спрямування** (В.Тимофеев) та **районна Координаційна рада** з підтримки розвитку Українського козацтва (П.Ігумнов); за Буджацьким козацтвом закріплюється священик Святопокровського храму на Переможному (о.Андрій); проводиться цикл семінарів-тренінгів **«Козак-лідер-2007», «Козацька громадська Рада-2010»**; святкується 20-тиріччя Задністровської Січі; проводяться виїзди делегації козаків Задністров'я на Ради в **Київ, Конотоп, Тернопіль, Єнакієве, на Хортицю**; створюються **Шабівський** (М.Скибенко, Г.Хохлачов), **Гагаузький** (С.Крістіогло), **Затоцький** (Б.Шевчук), **Придністровський** (І.Николаєв), **Переможненський** (В.Шефер) та **Адміністративний** (В.Каланжов) курені, **районна громада Березинь** (С.Петрівно), клуб **«Козачка»**

(Л.Васелінга); створюються джурові та данові осередки в школах – **Випаснянська №2 Січ** (А.Кривенко), **Салганська Січ** (О.Тиханська, Г.Мельникова, О.Дякова), **Великомар'янівська Січ** (М.Чороба, М.Чороба, Н.Чурак); відновлюється діяльність джурових та данових осередків в школах – **Вигінська Січ** (О.Вдовиченко), **Старокозацька Січ** (Ю.Щербина); створюються нові осередки - **Баштанівська Січ** (О.Мамчур), **Михайлівська Січ** (М.Шевченко); працюють у Малій Академії наук (МАН) педагоги-керівники учнівських проектів з історії та сучасного стану Українського козацтва: **А.Рубанович** (Сергіївська школа, учні – **В.Козак**), **А.Галинська** (Білгород-Дністровська №4 школа, учні – **В.Соловенко**), **Ю.Федьків** (Білгород-Дністровський районний ліцей «Пріоритет», учні – Н.Пак), **В.Корінь** (Білгород-Дністровська №11 школа, учні – **М.Базиленко**) та ін.; створюються козацькі художні колективи «**Отаман та Берегиня**» (В.Тимофєєв), «**Кредо**» (Л.Царевська); створюється видавництво «**СПД СП**» (згодом «**Отаман**», «**Гетьман**»); видаються газети «**Річ про Січ**», «**Козацтво Задністров'я**», «**Слава і Честь**», «**Козак Задністров'я**» (В.Тимофєєв), друкується дев'ятитомник «**Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністров'я**» (В.Тимофєєв), створюються сайти козаків Буджаку – <http://Dnestrkozak.webstolica.ru/> - Задністрова Січ, <http://Dunajkozak.webstolica.ru/> - Придунайська Січ, <http://Budzakkozak.webstolica.ru/> - Буджацька Січ, <http://DunajDnestr.webstolica.ru/> - Козацтво межиріччя Дунай-Дністер, <http://Kozakpedagog.webstolica.ru/> - Козацька педагогіка (В.Тимофєєв). **Етап «Сучасний».** **2010-т.ч.** Затверджуються регіональні програми **Розвитку Українського козацтва на 2011-2015 роки**, **Патріотичного виховання дітей та молоді на засадах козацького лицарства «Патріот» на 2013-2015 роки**; оновлюється регіональна Рада керівників громадських організацій козацького спрямування (С.Петренко); створюються **Ренійське козацьке товариство** (В.Рені), **Тарутинське козацьке товариство** (К.Тарута), **Бритівська Січ** (В.Савчук, В.Ковпак, К.Волкова), **Школа Старшини** (О.Соколів), **Навчально-методичний центр** (А.Правець), **Характерницький** (В.Коренев), **Чорноморський навчально-оздоровчий** (О.Ступак), **Каролінобугазький** (М.Завойчинський), **Випасненський** (В.Молчанов), **Депутатський** (С.Кравченко) курені; буджацькі козаки беруть участь у подіях **Євромайдану** (Революції гідності), захищають **Батьківщину на сході України**, починають формувати **архівний фонд** документів козацьких організацій (у складі Національного архівного фонду України), беруть участь у роботі **Науково-методичної ради Науково-дослідного інституту козацтва Інституту історії України НАН України** (Т.Чухліб), **Ради Старійшин та Раді Засновників Організацій Українського Козацтва** (В.Литвин, І.Козар), **Ради Козацьких Отаманів України** (А.Грива), **Всеукраїнських та міжнародних конференцій** з питань козацької педагогіки (Ю.Руденко, Ю.Мельничук), зустрічах з **козаками зарубіжжя** (Болгарія-Софія, Туреччина-Стамбул, Румунія-Тулча, Молдова-Комрат, Придністров'я-Рибниця, Росія-Муравлянка), в проведенні шкільних, районних, обласних етапів **козацьких ігор** – «Козацькі забави», «Козацькі розваги», «Козацький гарт», «Козацькі звитяги», «Сокіл-Джура», **Великих козацьких рад** – в Києві, Західній (Львів, Тернопіль) та Східній (Харків) Україні, на Хортиці, в щорічних акціях **ГЖО «Червона калина»** щодо Калинового гаю; до козацтва висвячуються творчий колектив «**Дністр**» (С.Ростікова) та знані в регіоні люди – В.Чорнолуцький, С.Б.Кравченко, В.Орлова, Д.Корчагіна, С.Петренко, Д.Чолак, Є.Пітюков, В.Молчанов, А.Токаренко, Б.Бойко, Г.Золотар, Б.Деренжі, С.Батін, А.Чередніченко, О.Полещук, С.Короленко, А.Царук, М.Салій, С.Майстро, О.Садовський, Л.Попова, Т.Римська, В.Савчук, Т.Браткевич, Н.Фоменко, М.Адиров, Г.Трегубенко, А.Трегубенко, Г.Клоченко, С.Макаренко, В.Ковпак, К.Волкова, А.Кожухаренко, Л.Гусько, С.В.Кравченко, О.Шевчук, Л.Чекмарєва, І.Пораденко, К.Ткаченко, Г.Агафонова, А.Павленко, С.М.Кравченко, А.Задорожний, О.Ростіков, Т.Демченко-Козланюк та ін.; друкується п'ятитомник «**Архіви козащини Буджаку**», семитомник «**Архіви козащини Одещини**», дванадцятитомна енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку «**Лицарі України**» (С.Ушанова, В.Тимофєєв).

Наклад 500 екз. Передрук та поширювання схвалюється. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail:Generalotaman@rambler.ru <http://samlib.ru/t/twja/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№06(543) КВІТЕНЬ 2015	Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Відбулася посвята в дани учасників ансамблю народного танцю «Дністр».

Робочі моменти посвяти.

Відбулися Установчі збори Громадської ради району при голові районної державної адміністрації. Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв на зборах секретарював; за нього подали 21 голос з 27 присутніх на зборах.

Старшина Буджацького козацтва взяла участь у Всеукраїнському Дні довкілля.

Робочі моменти заключного етапу Дня довкілля.

Відбулася Рада Отаманів Буджацького козацтва.

Фото на згадку.

На порядку денному: 1. Підготовка до святкування 25-тиріччя Буджацького козацтва. 2. Проведення у 2015 році шкільних, районного та обласного етапів військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»).

Відбулася Рада Отаманів Буджацького козацтва із порядком денним: Про проведення 12-16.05.2015 року обласного етапу військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») (Буджацьке козацтво на обласному етапі представляє таборову старшину – похідного отамана, осавула, обозного, хорунжого, бунчужного, писаря; табір буде розташовано в Одесі на 411-й батареї - на території студентського табору «Буревісник» Південноукраїнського національного педагогічного університету).

Фото на згадку.

Відбулася посвята в козаки одного з керівників громадської організації «Естетичний Розвиток Аккерманців «Дністр» Олексія Ростікова.

Робочі моменти посвяти до козацтва.

Олексій Ростіков – активіст Громадської ради при виконкомі Білгород-Дністровської міської ради, підприємець; кращий волонтер Одещини у номінації «Допомога переселенцям із зони АТО», нагороджений Почесною грамотою голови Одеської обласної державної адміністрації.

Наклад 500 екз. Передрук та поширювання схвалюється. Редактор Тимофєєв В.Я.
 м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
 E-mail: Generalotaman@rambler.ru <http://samlib.ru/t/twja/>

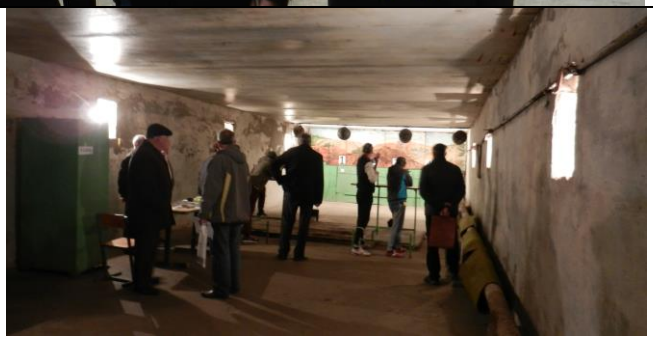
РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№07(544) ТРАВЕНЬ 2015	<i>Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

На базі 11 школи міста Білгорода-Дністровського відбувся міський етап військово-патріотичної гри «Сокил» («Джура»). Взяли участь всі школи міста (8), школа-гімназія (№2), міський лицей. Перемогла команда хазяїв школи. Керівник команди - п-пк ЗСУ Бархударян Михайло Леонідович. Після гри – посвята в козаки команди-переможців. Висвячували козаки В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Є.Пітюков, Г.Клоченко, Г.Трегубенко та Берегиня – заступник директора 11 школи з навчально-виховної роботи Гайна Оксана Юріївна.

Робочі моменти гри «Сокіл» («Джура»).

Відкриваючи гру, отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв сказав, зокрема: «Важливість військової підготовки в школі ніхто не заперечує, але, на жаль, цьому виду діяльності не приділялося належної уваги й наслідки для теперішньої України – в минулому – козацької країни - не забарилися. Мабуть, тому держава та громадськість сьогодні звернулись до системи козацького виховання, один з елементів якого гра «Сокіл» («Джура»). Змагання в ній це – ваш другий крок до набуття звання захисника України – сучасного козака; перший ви вже зробили – зорганізувалися у козацькі рої.

Шановні учасники гри «Сокіл» («Джура»), шановні керівники! Запрошуємо вас до наших лав й для бажаючих готові сьогодні провести посвяту до козацтва. Козаки та козачки! Покажемо, що ми козацького роду! Слава Україні!». Відповіддю було громогласне: «Героям слава!».

Команда козацького рою Старокозацької школи стала переможцем районного етапу військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») - керівник осавул Українського козацтва Ю.Щербина.

Відбулася нарада при директорі районного ліцею «Пріоритет» з питань проведення в ліцеї козацького свята. Представником від Буджацького козацтва був О.Ступак.

Відбулася Велика Рада Українського Козацького Війська (Київ, Труханів острів – Труханівська Січ). Склав повноваження отаман Микола Бондар. Новим отаманом обрано козака Назара.

Робочі моменти Великої Ради Українського Козацького Війська.

На базі Білгород-Дністровської дитячо-юнацької спортивної школи (директор Логачова Надія Павлівна) відбулися обласні спортивні змагання «Козацькі розваги». В розвагах взяли участь команди Одеси, Іллічівська, Білгорода-Дністровського, Південного, Татарбунар та ін. Перемогла команда школи №3 м. Білгорода-Дністровського. Наступний етап – Всеукраїнський пройде у нашому місті в серпні 2015 року. Почесними гостями спортивного свята були Буджацькі козаки.

Козаки Буджака із директором ДЮСШ Логачовою Н.П.

Робочі моменти спортивного фестивалю.

Старшина Буджацького козацтва забезпечувала порядок при проведенні заходів (урочистості, концерт), присвячених 70-річчю Перемоги (Білгород-Дністровський МЦКД).

Робочі моменти бойового чергування.

Наклад 500 екз. Передрук та поширювання схвалюється. Редактор Тимофєєв В.Я.
 м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
 E-mail:Generalotaman@rambler.ru <http://samlib.ru/t/twja/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№08(545) ТРАВЕНЬ 2015	Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Буджацьке козацтво взяло участь в урочистостях, присвячених Дню жалоби та примиренню і Дню Перемоги.

9 травня від будівлі Білгород-Дністровської міської ради разом із ветеранами війни, Збройних Сил та праці урочистим маршем вулицями міста пройшли представники всіх трудових колективів підприємств та установ Білгорода-Дністровського, а також активісти громадських і волонтерських організацій, мешканці міста. В цьому році у марші взяло участь більше 5 тис. городян.

На Меморіалі Слави пройшов урочистий мітинг «Ветерани-майбутнє», присвячені 70-й річниці Великої Перемоги над нацизмом. До громадян звернулись міський голова І.Нановський, народний депутат України В.Барвіненко, почесний громадянин міста Б.Ставров. Після мітингу пройшла панахіда за загиблими у полум'ї війни, після чого городяни поклали квіти до Меморіалу Слави.

Міська рада, 397 городян, 67 трудових колективів Білгорода-Дністровського – внесли кошти на реконструкцію Меморіалу Слави та прилеглого парку Воїнської Слави. Пошукачі міста змогли відновити імена 31 воїнів, загиблих при визволенні Білгорода-Дністровського.

Другий рік разом із співробітниками правоохоронних органів громадський порядок в Білгороді-Дністровському під час святкових заходів охороняють представники громадських організацій воїнів-афганців, ветеранів-прикордонників, ветеранів десантних військ, активісти самооборони, козацьких організацій.

Протягом всього дня були організовані святкові заходи: на площі перед міськрадою пройшла святкова програма «Фронтний привал». На сцені виступали кращі колективи і солісти, на алеї була представлена виставка фоторобіт «Шляхами перемог», розгорнута польова кухня із солдатською кашою та чаєм.

Увечері творчі колективи Білгорода-Дністровського представили нову концертну ретро-програму «Пісні весни та перемоги».

Буджацькі козаки із Бритівськими берегинями.

В маєтку пана Маринеску відбулася Рада отаманів Буджацького козацтва із порядком денним: Про план роботи Буджацького козацтва на 2-3 декади травня 2015 року (обласний етап військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), міський етап військово-патріотичної гри «Патріот», козацьке свято районного ліцею «Пріоритет», 25-річчя відродження Буджацького козацтва). Отамани поздоровили пана Маринеску із Днем народження.

Робочий момент Ради отаманів Бужацького козацтва.

Районний ліцей «Пріоритет» провів військово-патріотичну гру «Сокіл» («Джура») та посвяту в джури і дани. Посвяту проводили козаки В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Г.Трегубенко, О.Яровой, Г.Клоченко, Д.Георгієш, О.Ступак.

Робочі моменти гри «Сокіл» («Джура») та посвяти.

Відбулася міська військово-спортивна гра «Патріот» (спартакіада допризовної молоді). Змагання проводилися серед юнаків 10-11 класів; у Спартакіаді взяли участь 9 команд у складі 6 учасників. Юнаки демонстрували уміння, знання і навички, необхідні майбутньому захиснику Вітчизни для служби у Збройних Силах України. Юні захисники змагалися у 5 конкурсах.

Відділ освіти Білгород-Дністровської міської ради висловлює подяку Управлінню з питань цивільного захисту населення (начальник Майзліс Ю.Ю.), представникам Буджацького козацтва та Товариству сприяння обороні України (голова Чуйко М.М.) за допомогу у проведенні Спартакіади, а також адміністрації ЗОШ №11 за створення сприятливих умов для проведення заходу.

Робочий момент гри «Патріот».

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№09(546) ТРАВЕНЬ 2015	Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

На базі Одеської Академії сухопутних військ (начальник генерал-майор ЗСУ О.Гуляк) та Одеського обласного центру позашкільної освіти і виховання (директор Д.Макосій) відбувся обласний етап військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). Проводили його Буджацькі козаки В.Тимофєєв, Є.Пітюков, Г.Клоченко, С.Кравченко, Г.Хохлачов, Берегині С.Ганницька, Т.Козланюк, В.Кондратієва.

Робочі моменти гри «Сокіл» («Джура»).

«Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Сокіл-Джура», - зазначено у положенні Міністерства освіти України від 25 грудня 2003 року - це системна форма позакласної роботи з військово-патріотичного і морально-етичного виховання учнівської молоді, важливий засіб формування патріотичної свідомості, спортивно-оздоровчої роботи».

Дійсно, для навчання і виховання молодого покоління кращого способу ніж гра не віднайти. Сама назва «Сокіл-Джура» тісно пов'язана з історією України: джурами називали юних вихованців-козачат, які були зброєносцями досвідчених козаків. Виховували їх суворо, часто влаштовуючи випробування морального і фізичного плану. Тож проявити свої здібності під час гри - заняття цікаве і захопливе.

Спочатку за рішенням уряду було вирішено проводити ці змагання раз на три роки. Але влаштована перерва не пішла на користь - молодь

забувала про гру, переставала готуватися до неї. Тому торік було ухвалене рішення про щорічне проведення заходу.

Як зазначив отаман Буджацького козацтва Валерій Тимофєєв, структура гри досить проста: спочатку проходять змагання безпосередньо в учбових закладах (школах, гімназіях, ліцеях, коледжах, професійно-технічних училищах). За їхніми результатами краща команда вирушає на районний (перший) етап. Далі - на другий (обласний). І, врешті-решт, - на третій, котрий передбачає участь у фіналі (всеукраїнський рівень). Існує також градація учасників за віковими категоріями: 7-10 років - козачки, 11-15 - молодші козаки, 15-18 - молоді козаки. Усі вони в ході гри демонструють відмінну фізичну підготовку (долаючи смугу перешкод, виявляючи вміння орієнтуватися на місцевості, надаючи першу медичну допомогу, успішно проходячи ряд тестів з історії України та її традицій тощо).

У середу, 13 травня, на території Одеської військової академії відбулося урочисте відкриття II-го обласного етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокол» (Джура). Привітати кращі команди «соколів» Одещини прийшли керівник обласної ради (М.Шмушкевич), заступник голови обласної державної адміністрації (В.Кулаков), начальник Військової академії (О.Гуляк), заступники командуючого Військово-морських Сил України (А.Урсол, О.Найда), отамани Буджацького (В.Тимофєєв, Є.Пітюков, Г.Хохлачов, С.Кравченко, Г.Клоченкі, С.Ганницька), Чорноморського (С.Гуцалюк), Вільного (А.Грива, Ю.Палій) козацтв, директор ОГЦПОВ (Д.Макосій). Звертаючись до учасників і організаторів гри, голова облради Михайло Шмушкович зазначив:

- Ми живемо у страшні часи, коли патріоти країни гинуть на сході, проливаючи свою кров не лише задля захисту суверенітету держави, а й збереження спокою у нашій Одеській області. І усвідомлюємо всю важливість подібних військово-патріотичних заходів. Ми як ніколи розуміємо, що кожна гривня, витрачена з державного бюджету чи приватних джерел на подібні заходи, повертається стократ, або й більше.

Обласний етап гри проходив 13-15 травня на базі Одеського обласного гуманітарного центру позашкільної освіти та виховання. В ролі інструкторів для соколят виступали курсанти Військової академії, чимало з яких брали участь у антитерористичній операції на сході країни.

А в серпні найкращі козаки регіону візьмуть участь у Всеукраїнському етапі гри «Джура-2015: Гетьманська Україна». З-поміж іншого, протягом 11-ти днів усі вони пройдуть славетними козацькими шляхами за маршрутом: с. Таранське - с. Шаповалівка - с. Пустовійтівка – м. Ромни – м. Гадяч - с. Вакуленці - м. Полтава.

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис
козаків Буджаку

№10(547)
ТРАВЕНЬ
2015

*Душу – Богові!
Життя – Україні!
Серце – народові-нації!
Честь – козацтву!*

E-mail: Budzakkozak@ukr.net

Часопис заснований
у жовтні 1991 року

<http://Budzakkozak.webstolica.ru/>

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

У Буджацькому козацтві відбулися заходи, присвячені 25-річчю заснування організації. В програмі: урочистості, концерт, козацький куліш – неформальне спілкування та засідання Ради Отаманів.

Робочі моменти урочистих заходів.

КОЗАЦЬКА НАЦІЯ – БУДЖАЦЬКОМУ КОЗАЦТВУ – 25 РОКІВ

Буджацьке козацтво, як історичне, так і сучасне, має славу історію. Із 1709 року в Буджаку з'являються козаки-мазепинці, які заснували дві станиці. У 1740-х роках в Буджак переселяються козаки-некрасівці із

Дону та Кубані. Вони заснували п'ять станиць та декілька селищ. У 1775 році в Буджаку з'являються козаки-запорожці, що заснували Подністрову (від Аккерману до Слободзеї), а згодом Задунайську Січ, 14 станиць та безліч поселень. З числа козаків мазепинців, некрасівців, запорожців були створені козацькі війська Буджаку, які, змінюючи одне одного, проіснували майже півтори сотні літ: Військо Вірних козаків (столиця Слободзея); Чорноморське козацьке військо (столиця Волонтирівка); Усть-Дунайське козацьке військо (столиця Аккерман); Усть-Дунайське Буджацьке козацьке військо (столиця Аккерман); Дунайське козацьке військо (столиця Аккерман); Новоросійське козацьке військо (столиця Аккерман, згодом Миколаївка-Новоросійська) - це було останнє козацьке військо на теренах України. Козаків, за військовою реформою 1869 року, було переведено до розряду державних селян, залишивши в Буджаку.

Відродження сучасного козацтва Буджаку відбулося на початку 1970-х років. Спочатку з'явилися мистецько-культурні гурти, які трансформувалися в мережу осередків в Білгород-Дністровському, Кілійському, Ізмаїльському та Болградському районах. Програми діяльності цих осередків не мали чіткого ідеологічного спрямування, зосереджуючись на мистецькому та військово-спортивному напрямках. Після 1983 року виникає більш-менш організована мережа козацьких осередків Українського Задністрового Вільного козацтва, що пов'язано із «перебудовою» та налагодженням контактів із закордонними козацькими організаціями Європи та Америки, зокрема із Українським Вільним козацтвом, козацьким земляцтвом Болгарії та нащадками запорожців і некрасівців Румунії. Мережа ця не мала єдиного центру управління. Ініціаторами створення осередків, як правило, виступали родові старійшини та козацька молодь.

Із 1988 року на Буджаку створюються материнські козацькі організації: Задністрове земляцтво (отамани – командир 180-ї дивізії А.Токарев, командуючий гарнізоном – М.Слепухін), Буджацьке військо (отамани – І.Деордиця, князь В.Долгорукий-Аргутинський), Білгород-Дністровська паланка Задністрового козацтва (отаман Л.Городецький), Адамівський Осередок Козацтва Задністров'я (отаман В.Тимофєєв), які дали початок сучасним козацьким формуванням: організаціям, школам козацько-лицарського виховання, творчим колективам; чисельність козаків Буджаку на кінець ХХ ст. досягла 1,5 тисячі реєстрових членів. На теперішній час діють районні та міські козацькі організації; виконуються районні програми «Розвитку Українського козацтва на 2011-2015 роки» та «Патріот. Програма військово-патріотичного виховання молоді на засадах козацького лицарства (2011-2015 роки)»; працює Координаційна рада з питань розвитку Українського козацтва (голова С.Петренко) та Рада Козацьких Отаманів (отаман-координатор В.Тимофєєв); друкується козацька газета «Річ про Буджацьку Січ»; існують декілька козацьких сайтів «Буджацьке козацтво», «Буджацька Січ», «Придунайська Січ», «Задністрова Січ», «Козацька бібліотека».

Сьогодні Буджацьке козацтво зосередило увагу на роботі із військово-патріотичного виховання дітей та молоді - в школах козацько-лицарського виховання реалізується комплексна система навчання-виховання на традиціях козацького лицарства, підсумком якої є Всеукраїнська військово-патріотична гра «Сокіл»-«Джура», яка із 2012 року (за наказом МОН України) проводиться на теренах держави. Велику увагу ми приділяємо формуванню у майбутніх козаків таких якостей, як честь, гідність, совість; засобами козацької педагогіки формуємо у козачат «командний дух»: наша команда – це, відповідно, наша Січ, наша школа, наше село, наше місто, наша Україна; виховуємо козака, для якого найдорожче – воля і честь! Одним з принципів, за яким будується школа козацько-лицарського виховання є принцип ідеалізації, тобто виховання козачат на позитивних прикладах, формування у молоді національної свідомості, духовності, фізичної досконалості, високої культури. Цей принцип має непересічний характер. Школи козацько-лицарського виховання Буджаку стали центром духовного життя, берегинями козацького духу станиць, і для цього у них є всі необхідні складові: вони національні, мають національно налаштовані кадри, комплексну систему навчання-виховання, яка базується на традиціях лицарської верстви рідного народу, оригінальну систему учнівського самоврядування, а в підґрунті – сформовану громадську думку, козацькі звичаї і традиції станиць та козацької столиці Аккерман.

Делегація Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, Т.Римська та ін.) взяла участь в атестації 3-го Білгород-Дністровського міського дитячого дошкільного закладу «Дзвіночок» та була присутня на Святі переходу з дитсадочку до першого класу школи (випускна група).

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№11(458) ЧЕРВЕНЬ 2015	<i>Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Відбулася Рада отаманів Буджацького козацтва із порядком денним: 1. Про участь Буджацького козацтва в заходах, присвячених Дню міста (Охорона громадського порядку; Проведення Козацьких забав; Закриття Фестивалю культур). 2. Про участь делегації Буджацького козацтва у Круглому столі з питань козацької педагогіки (Київ, Академія Наук Вищої Школи України).

Зліва направо. Сидять: О.Ступак, М.Маринеску, В.Тимофєєв, Т.Римська, Г.Клоченко, Г.Хохлачов, Д.Георгієш, В.Лукашевський. Стоять: Б.Устименко, Г.Трегубенко, В.Шефер, Є.Пітюков, В.Воробйов, С.Кравченко.

Делегація Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, Є.Пітюков, Г.Трегубенко) взяла участь у проведенні останнього дзвоника в Білгород-Дністровському районному ліцеї «Пріоритет». Отаман

В.Тимофєєв мав виступ: «Шановні батьки, гості, учителі! Дорогі випускники, просто ліцеїсти! Час неблаганний – він потребує руху, руху вперед: сьогодні - випускний, завтра – вступ до вишу, післязавтра – отримання професії й робота-кар'єра, особистий рух в потоці життя – мета якого (для людини) стати людиною. Рухається й козацтво в потоці життя – а багато хто з вас – члени нашої організації, тому ж бо рухаємося ми, керуючись нашим Козацьким звичаєвим кодексом, у якому є такі слова: Не все буде залежати від вас – бо людина – то тріска в потоці життя – то ж бо не обіцяйте і не клянїться – краще зважайте на справи. Життя коротке, складається з хвилин – тож бо не поспішайте. Орел не мешкає в долині, а янголи літають босоніж. Пам'ятайте – ми живемо в суспільстві, серед людей – тож бо найкращий шлях самореалізації людини-особистості – мати свою справу і не мати справи з людиною, яка не має ніякої справи. Козаки-ліцеїсти! Покажемо, що ми козацького роду! Слава Україні!». Відповіддю було – «Героям слава!».

Засідання Громадської ради міста. 3 червня 2015 року в приміщенні міської ради пройшло планове засідання Громадської ради при виконкомі Білгород-Дністровської міської ради під головуванням Віктора Ніколаєнка та секретаря громадської ради Валерія Тимофєєва, за участю уповноваженого від виконкому Олександра Тимошенка.

Згідно орієнтовного плану консультацій з громадськістю виконавчого комітету Білгород-Дністровської міської ради на 2015 рік, учасники засідання обговорили інформацію щодо реалізації земельної політики на території міста, порядку виділення земельних ділянок громадянам міста, яку представив Сергій Крупп - депутат міської ради, начальник управління комунальної власності міської ради. Члени громадської ради обговорили проект внесення змін до Положення про Громадську раду при виконавчому комітеті Білгород-Дністровської міської ради, на підставі Постанови Кабінету Міністрів України від 08 квітня 2015 року №234. Проект рішення після обговорення в постійних комісіях ради буде розглянуто на наступному засіданні.

Громадська рада затвердила текст Звернення до голови Одеської обласної державної адміністрації та голови Одеської обласної ради щодо створення на базі Білгород-Дністровської середньовічної фортеці державного історико-архітектурного заповідника. Крім цього, рада затвердила тексти запитів щодо проведення громадських експертиз діяльності деяких комунальних установ міста та виконавчих органів міської ради. Громадська рада порушила клопотання щодо включення до складу виконавчого комітету міської ради голови Громадської ради при виконавчому комітеті Білгород-Дністровської міської ради Віктора Ніколаєнка. На завершення представники громадськості заслухали інформацію заступника міського голови Тетяни Мунтян щодо роботи освітніх закладів міста та члена громадської ради Сергія Квітковського щодо перспектив залучення інвестицій в економіку міста Білгорода-Дністровського.

Робочі моменти засідання Громадської ради.

День міста. 7 червня 2015 головні святкові заходи, присвячені Дню народження Білгорода-Дністровського, пройшли на площі перед середньовічною фортецею - візитної картки стародавнього міста. На площі була встановлена сцена, з якої о 17.00 ведучі свята - Олександра Данилова та Юрій Панченко, вітали мешканців та гостей міста, налаштувавши на гарний настрій і приємний відпочинок.

Численні гості свята стали співучасниками великої історичної (в рамках міста) події - народного гуляння - «козацькі забави». В імпровізованому козацькому куточку можна було придбати «козацьку гривню» і трохи відчути себе козаком, купивши атрибути з козацького життя, подарунки і сувеніри для друзів і рідних, а також зберегти цей незабутній день в жартівливому інтер'єрі на фото. А справжні Буджацькі козаки варили і роздавали «куліш» всім бажаючим.

Розважально-змагальне дійство проходило як на сцені, так і в зеленій зоні, де зійшлися у двобої студентські команди з педагогічного та медичного училищ. Свою силу і спритність, а іноді навіть козацьку кмітливість і хитрість хлопці продемонстрували в конкурсах, підготовлених спорткомітетом і центром фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: «Степ та воля - козацька доля», де вони розпилювали на швидкість дерев'яні чурки, заготовлюючи дрова на зиму; «Слава не поляже, а про себе розкаже» - проявляли силу і спритність, перекочуючи

важкі автомобільні шини; «До булави треба голови!» - рятували «поранених» товаришів; «Не побігаєш - не переможеш» - змагалися в ходьбі на ходулях; «Як козаки силою вихвалялися» - піднімали однією рукою пудову гирю; «Перемогу здобути, аби вдома не бути» - на швидкість долали перешкоди естафети; «За рідний край хоч помирай!» - перетягували канат. Саме останній конкурс став вирішальним у визначенні переможця - команди медучилища.

Робочі моменти свята.

Наклад 500 екз. Передрук та поширювання схвалюється. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail:Generalotaman@rambler.ru <http://samlib.ru/t/twj/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№12(549) ЧЕРВЕНЬ 2015	Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ІСТОРІЯ СУЧАСНОГО КОЗАЦТВА БУДЖАКУ

Буджак – це територія останніх козацьких військ на теренах України. Із кінця XVIII ст. і до останньої чверті XIX ст. козацтво, як чинник військової та адміністративної влади, трьома хвилями – мазепинці (1709), некрасівці (1740), запорожці (1775) - переміщується на Задністров'я-Буджак. В межиріччі Дунай-Дністер, змінюючи одне одного, існують останні козацькі війська на теренах України: **Кіш Подністрянської Січі** (1775-1782), під тиском Росії турки переселили його за Дунай, де й було створено **Задунайську Січ** (1782-1828); **Вірних козаків** (1783-1788), **Чорноморське козацьке** (1788-1807), **Усть-Дунайське козацьке** (1807), **Усть-Дунайське Буджацьке козацьке** (1807-1827), **Дунайське козацьке** (1828-1856), **Новоросійське козацьке** (1856-1869). Столицею козацьких військ був **Акерман** (сучасний **Білгород-Дністровський**). Із 1856 року столиця – Миколаївка-Новоросійська, але більшість адміністративних установ війська залишалися в Акермані до 1863 року. В 1869 році, у зв'язку із загальною реформою козацьких військ, останнє козацьке військо на теренах України було ліквідоване і козаків переведено до розряду державних селян. Але ще в кінці XIX століття, при проведенні перепису населення Російської імперії, близько 70% мешканців станиць та станів Акерманського повіту вважали себе або козаками, або вихідцями з козаків.

У 1917 році на **Буджаку** знову, в новій якості, відродилося козацтво. Воно відіграло важливу роль в політичному і культурному житті краю, будувало **Буджацьку козацьку республіку**, маючи зв'язки із кубанцями та донцями, отаманська верхівка яких мріяла про створення Кубанської та Донської республік. Головною військовою силою Буджацької республіки стали некрасівці, селянське ополчення «вільних козаків». До літа 1918 року на Буджаку діяли козацькі загони селянської армії батьки Махна, Чорноморського повстанського козацького війська (отамани С.Заболотний, Дерев'яга, Я.Кошовий, Солтис, Боровський, Кіршул, Карий, Коваленко, Стратіївський, Солоненко, І.Деркач, Бондаренко, Шевченко), Одеського українського військового Коша (І.Луценко), Союзу української молоді (Одеська Січ), Гайдамацькі курені (О.Сахно-Устимович), Татарбунарська козацька сотня. Є свідчення, що за часів румунсько-болярської та німецько-фашистської окупації (1918-1944) на Буджаку діяли підпільні козацькі організації. У післявоєнний період до початку 70-х років на Буджаку існували мистецько-культурні нелегальні, напівлегальні та легальні козацькі гурти, які дали початок осередкам **Українського Задністрового Вільного козацтва**, що діяло на теренах Буджаку...

Сучасне козацтво **Буджаку** пройшло в своєму розвитку ряд етапів: **Етап «Вільнокозацький». 1973-1987.** В 1970-ті роки цього періоду мистецько-культурні нелегальні, напівлегальні та легальні козацькі гурти («Вусачі», «Гасанці», «Покровці»), трансформуються в аморфну мережу неструктурованих та слабоструктурованих осередків: нащадки мазепинців та запорожців - м. **Білгород-Дністровський** (М.Русін, М.Бевз), **Білгород-Дністровський район – Старокозаче** (О.Кочубинський), **Петрівка** (В.Негода),

Переможне-Папушоя (В.Сергєєв), **Турлаки** (С.Федоров), **Стара Царичанка** (Г.Городецький), **Нова Царичанка** (С.Стеценко); нащадки запорожців та некрасівців - **Кілійський район** – **Кілія** (Л.Суворов, І.Малий), **Вилкове** (Л.Соколов, М.Маковецький), **Мирне** (В.Казаков), **Трудове** (Ф.Задорожний), **Шевченкове** (Х.Юрченко), **Приморське** (В.Мішков); нащадки некрасівців та запорожців - **м. Ізмаїл** (В.Корнєв, І.Лісовий), **Ізмаїльський район** – **Стара Некрасівка** (В.Селезньов), **Муравльовка** (Д.Макаров, Я.Тимофєєв), **Першотравневе** (П.Волощук), програми діяльності яких практично не мають чіткого ідеологічного спрямування, зосереджуючись на мистецькому та військово-спортивному напрямку й лише некрасівці ще й на духовному (старовірство). Після 1983 року виникає більш-менш організована мережа козацьких осередків **Українського Задністрового Вільного козацтва**, що пов'язано із «перебудовою» та налагодженням контактів із зарубіжними козацькими організаціями Європи та Америки, зокрема із **Українським Вільним козацтвом**, **козацьким земляцтвом Болгарії** та **нащадками козаків Румунії** (некрасівці-липовани-старовіри та запорожці). Мережа ця не мала єдиного центру управління. Ініціаторами створення осередків, як правило, виступали родові старійшини та козацька молодь. **Етап «Розбудовний». 1988-1991.** Створюються неформальні легальні козацькі гурти в **Адамівці** – **осередок Задністрового козацтва** (В.Тимофєєв, В.Гуцан, В.Гончаров, Д.Завацький, А.Редько), в **місті Білгороді-Дністровському** – **Буджацький осередок** (І.Деордиця, Б.Устименко, В.Мисюк, О.Зуєв) та **Задністровий осередок** (А.Токарев, М.Слепухн, Ю.Корнєв, В.Кучер), в **Білгород-Дністровському районі** – **Задністрова паланка** (Л.Городецький, Є.Костецький, П.Білоусенко, А.Берлізов, Г.Марин, Д.Серцевич, Ф.Панаїт, Ю.Денисів); козаки-задністровці беруть участь у святкуваннях 300-річчя Запорозького козацтва, Дня козаків Півдня Бессарабії; видається регіональна газета **«Козацький вісник»** (В.Тимофєєв). **Етап «Перехідний». 1992-1995.** Створюються неформальні та формальні козацькі громадські організації, активізується їх діяльність – **Буджацьке Січове козацьке військо** (І.Деордиця, Б.Устименко, кн. В.Долгорукий-Аргутинський, В.Мисюк, О.Зуєв, Д.Георгієш, О.Ступак, В.Бойчев, М.Вітряк, О.Черв'як, В.Воробйов, М.Скляренко, Г.Мельниченко), **Білгород-Дністровська паланка** (Л.Городецький, А.Берлізов, В.Тимофєєв, Є.Костецький, П.Білоусенко, Г.Марин, Д.Серцевич, Ф.Панаїт, Ю.Денисов, П.Смаглій, Є.Хоменко, І.Хоменко, А.Майстро, В.Якименко, Г.Римський), **Задністрове земляцтво** Всесвітньої спілки козаків (М.Слепухн, Ю.Корнєв, А.Токарев, Ю.Ломовцев, В.Кучер, Г.Антонов, О.Некрасов, С.Пронін, Г.Глущенко, Є.Дмитренко, Ю.Харчук), **Адамівський осередок козацтва** – **Адамівський курінь** Задністрового козацтва (В.Тимофєєв, А.Редько, В.Гончаров, В.Гуцан, Д.Завацький, М.Маринеску, А.Кульчицький, Ю.Ніколайчук, В.Рибальченко, О.Чеботюк, В.Тимофєєв-молодший, Р.Куліков, О.Козаченко, І.Одорожа, В.Білоус, Ф.Козубенко, В.Козубенко, Ю.Лавриненко, С.Подолько, В.Деревенча, Д.Лазуренко, Ф.Макаренко, С.Макаренко, С.Редько, О.Харченко, І.Гамар, А.Антонюк, І.Даниленко); починається робота із вивчення козацької виховної спадщини в **Білгород-Дністровському училищі** Південноукраїнського державного педагогічного університету (В.Юрченко, В.Лобанова, О.Виштак, І.Головань); видаються три частини збірки **«Козацтво»** (В.Тимофєєв), що слугувала козакам Буджаку за довідник. **Етап «Реєстровий». 1996-1999.** Проходить державна реєстрація козацьких громад, створюються нові козацькі організації – **Білгород-Дністровське міжрайонне козацьке товариство пасічників**, яке згодом отримало назву – **Білгород-Дністровське міжрайонне паланкове козацьке товариство** (Л.Городецький, А.Берлізов, В.Тимофєєв, П.Білоусенко, І.Денисів, І.Тищенко, Ф.Панаїт, А.Миряков, М.Савчин, Я.Арезда, Г.Марин, Д.Серцевич, Ю.Денисів, М.Скляренко, М.Дейна, І.Лісіцин, В.Тимофєєв-молодший, В.Гуцан, Л.Гречко, Д.Завацький, І.Гамар, А.Майстро, В.Якименко), **Білгород-Дністровський міський Кіш** (М.Скляренко, О.Царенков, В.Гавриленко, О.Мица, С.Горлачов, В.Бойчев, Б.Устименко, М.Дейна, В.Воробйов, О.Черв'як, В.Павлюк, М.Скиба, В.Кулинський, І.Оленєв, Б.Вітряк), **Саратське районне козацьке товариство** (С.Іванов), **Ізмаїльський міський курінь «Наливайко»** (А.Гриченко), **Татарбунарське районне козацьке товариство** (О.Гусаренко); залучаються козаки до співпраці із владою; створюється козацький художній колектив - **духовий оркестр** (С.Радченко); створюються школи козацько-лицарського

виховання та джурові осередки в школах – Долинівська Січ (Т.Тома, М.Долгошеєнко, Т.Молчанова), Старокозацька та Молозька Січі (І.Лісцін), Миколаївсько-Новоросійська Січ (В.Фоменчук, Г.Настаченко), Адамівська Січ (В.Тимофєєв, П.Лавриненко, В.Гриценко, С.Тимофєєва-молодша, В.Вронська, Н.Галицька, К.Граждан, Р.Буравицька, І.Корженко), Випаснянська №1 Січ (В.Гавриленко); видається регіональна газета «Джура», «Козак» (В.Тимофєєв). Етап «Установчий». 2000-2005. Створюються районна та міська Координаційні ради з питань розвитку козацтва при голові райдержадміністрації (П.Ігумнов) та міському голові; затверджуються районні та міські заходи із розвитку козацтва (2002-2005); створюються джурові осередки в школах – Турлацька Січ (Т.Тодорова, В.Чумаченко, Л.Коваленко), Вигінська Січ (В.Біленко, О.Вдовиченко, А.Берлізов, М.Поліщук); до співпраці із козацтвом залучаються художні колективи – хор української народної пісні «Мрія» (І.Зорило), ансамбль української народної музики «Веселка» (М. та В. Нікіруй), ансамбль української народної музики «Гроно» та гурт «Русичі» (Б.Нікіруй), народна хорова капела – пошуково-дослідницький фольклористичний гурт «Алкалія» Будинку культури с. Старокозаچه (В.Вареник); створюються нові козацькі організації – Осередок молодих козаків, 1-й Окружний полк ім. П.Орлика (О.Царенков, М.Врублевський, В.Воробйов, В.Єремєєв, П.Лабунець, І.Мамонтов, С.Ковалів, М.Скиба), Окремий курінь ім. С.Білого (П.Городниченко, Ю.Сокорєв, О.Сокорєв), курінь Війська Запорозького (М.Возний, В.Жуковський, В.Лесін), Монашівська сотня (В.Ткаченко, В.Парпалак), Білгород-Дністровський районний осередок ЧКЗ (В.Білоус, О.Яровий), Болградське районне козацьке товариство (В.Копитін), Арцизьке козацьке товариство (І.Павлов), Кілійське районне козацьке товариство (О.Бойченко), Кілійське районне козацьке товариство УРК (М.Сокольников), Кілійський районний осередок Соборного козацтва України (А.Палій), Ізмаїльський районний осередок Придунайсько-Ізмаїльського козацького товариства (Ю.Закіров), Ізмаїльське районне козацьке товариство (С.Желязков), Ізмаїльський міський козацький клуб школярів, Придунайська Січ (М.Деревенча), Ізмаїльська паланка козацтва Запорозького (М.Підпригора, В.Ромашук), Бессарабський полк УРК (В.Поправко), КЮМІР «Шквал» (В.Тимофєєв), Задністрова Січ (В.Тимофєєв, В.Смаковський, В.Лукашевський, М.Дейна, О.Царенков, В.Єремєєв, Б.Устименко, В.Тимофєєв-молодший, І.Лелеченко, О.Черв'як, В.Павлюк, Ю.Щербина, А.Кривенко, М.Скибенко), жіноча громада (Л.Горлачова, Ю.Шинкаренко), військово-спортивний клуб «Патріот» (В.Гавриленко), клуб «Козачка» (Л.Васелінга), районна «Молода Січ»; створюються козацькі духовні громади – Св.-Рівноапостольського-Кн.Володимира-Білгород-Дністровська, Свято-Покровська-Білгород-Дністровська, Свято-Казанська-Адамівська (всі - о.Микола); берегині-майстрині створюють козацькі прапори – Білгород-Дністровської паланки (О.Браславська), Адамівської Січі (М.Худа), Задністровської Січі (Г.Лукашевська), 1-го Білгород-Дністровського полку (Р.Коваленко); буджацькі козаки беруть участь у Помаранчевій революції; видаються газети «Річ про Адамівську Січ», «Річ про Буджацьку Січ» (В.Тимофєєв); друкується двадцятитомник «Архіви козаччини Задністров'я» (С. та В.Тимофєєви). Етап «Програмний». 2006-2010. Затверджуються районні програми розвитку Українського козацтва на 2008-2010 роки та Патріотичного гарту молоді на 2010-2012 роки; створюються районна Рада керівників громадських організацій козацького спрямування (В.Тимофєєв) та районна Координаційна рада з підтримки розвитку Українського козацтва (П.Ігумнов); за Буджацьким козацтвом закріплюється священик Святопокровського храму на Переможному (о.Андрій); проводиться цикл семінарів-тренінгів «Козак-лідер-2007», «Козацька громадська Рада-2010»; святкується 20-тиріччя Задністровської Січі; проводяться виїзди делегації козаків Задністров'я на Ради в Київ, Конотоп, Тернопіль, Єнакієве, на Хортицю; створюються Шабівський (М.Скибенко, Г.Хохлачов), Гагаузський (С.Крістіогло), Затоцький (Б.Шевчук), Придністровський (І.Николаєв), Переможненський (В.Шефер) та Адміністративний (В.Каланжов) курені, районна громада Берегинь (С.Петрівно), клуб «Козачка» (Л.Васелінга); створюються джурові та данові осередки в школах – Випаснянська №2 Січ (А.Кривенко), Салганська Січ (О.Тиханська, Г.Мельникова, О.Дякова),

Великомар'янівська Січ (М.Чороба, М.Чороба, Н.Чурак); відновлюється діяльність джурових та данових осередків в школах – **Вигінська Січ** (О.Вдовиченко), **Старокозацька Січ** (Ю.Щербина); створюються нові осередки - **Баштанівська Січ** (О.Мамчур), **Михайлівська Січ** (М.Шевченко); працюють у Малій Академії наук (МАН) педагогікерівники учнівських проектів з історії та сучасного стану Українського козацтва: **А.Рубанович** (Сергіївська школа, учні – **В.Козак**), **А.Галинська** (Білгород-Дністровська №4 школа, учні – **В.Соловенко**), **Ю.Федьків** (Білгород-Дністровський районний ліцей «Пріоритет», учні – Н.Пак), **В.Корінь** (Білгород-Дністровська №11 школа, учні – **М.Базиленко**) та ін.; створюються козацькі художні колективи «**Отаман та Берегиня**» (В.Тимофєєв), «**Кредо**» (Л.Царевська); створюється видавництво «**СПД СП**» (згодом «**Отаман**», «**Гетьман**»); видаються газети «**Річ про Січ**», «**Козацтво Задністров'я**», «**Слава і Честь**», «**Козак Задністров'я**» (В.Тимофєєв), друкується дев'ятитомник «**Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністров'я**» (В.Тимофєєв), створюються сайти козаків Буджаку – <http://Dnestrkozak.webstolica.ru/> - Задністрова Січ, <http://Dunajkozak.webstolica.ru/> - Придунайська Січ, <http://Budzakkozak.webstolica.ru/> - Буджацька Січ, <http://DunajDnestr.webstolica.ru/> - Козацтво межиріччя Дунай-Дністер, <http://Kozakpedagog.webstolica.ru/> - Козацька педагогіка (В.Тимофєєв). **Етап «Сучасний».** **2010-т.ч.** Затверджуються регіональні програми **Розвитку Українського козацтва на 2011-2015 роки**, **Патріотичного виховання дітей та молоді на засадах козацького лицарства «Патріот» на 2013-2015 роки**; оновлюється **регіональна Рада керівників громадських організацій козацького спрямування** (С.Петренко); створюються **Ренійське козацьке товариство** (В.Рені), **Тарутинське козацьке товариство** (К.Тарута), **Бритівська Січ** (В.Савчук, В.Ковпак, К.Волкова), **Школа Старшини** (О.Соколів), **Навчально-методичний центр** (А.Правець), **Характерницький** (В.Коренев), **Чорноморський навчально-оздоровчий** (О.Ступак), **Каролінобугазький** (М.Завойчинський), **Випасненський** (В.Молчанов), **Депутатський** (С.Кравченко) курені; буджацькі козаки беруть участь у подіях **Євромайдану** (Революції гідності), захищають **Батьківщину на сході України**, починають формувати **архівний фонд** документів козацьких організацій (у складі Національного архівного фонду України), беруть участь у роботі **Науково-методичної ради Науково-дослідного інституту козацтва Інституту історії України НАН України** (Т.Чухліб), **Ради Старійшин та Раді Засновників Організацій Українського Козацтва** (В.Литвин, І.Козар), **Ради Козацьких Отаманів України** (А.Грива), **Всеукраїнських та міжнародних конференцій** з питань козацької педагогіки (Ю.Руденко, Ю.Мельничук), зустрічах з **козаками зарубіжжя** (Болгарія-Софія, Туреччина-Стамбул, Румунія-Тулча, Молдова-Комрат, Придністров'я-Рибниця, Росія-Муравлянка), в проведенні шкільних, районних, обласних етапів **козацьких ігор** – «Козацькі забави», «Козацькі розваги», «Козацький гарт», «Козацькі звитяги», «Сокіл-Джура», **Великих козацьких рад** – в Києві, Західній (Львів, Тернопіль) та Східній (Харків) Україні, на Хортиці, в щорічних акціях **ГЖО «Червона калина»** щодо Калинового гаю; до козацтва висвячуються творчий колектив «**Дністр**» (С.Ростікова) та знані в регіоні люди – В.Чорнолуцький, С.Б.Кравченко, В.Орлова, Д.Корчагіна, С.Петренко, Д.Чолак, Є.Пітюков, В.Молчанов, А.Токаренко, Б.Бойко, Г.Золотар, Б.Деренжі, С.Батін, А.Чередніченко, О.Полешук, С.Короленко, А.Царук, М.Салій, С.Майстро, О.Садовський, Л.Попова, Т.Римська, В.Савчук, Т.Браткевич, Н.Фоменко, М.Адилов, Г.Трегубенко, А.Трегубенко, Г.Клоченко, С.Макаренко, В.Ковпак, К.Волкова, А.Кожухаренко, Л.Гусько, С.В.Кравченко, О.Шевчук, Л.Чекмарева, І.Пораденко, К.Ткаченко, Г.Агафонова, А.Павленко, С.М.Кравченко, А.Задорожний, О.Ростіков, Т.Демченко-Козланюк, Г.Руссу та ін.; друкується п'ятитомник «**Архіви козаччини Буджаку**», семитомник «**Архіви козаччини Одещини**», дванадцятитомна енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку «**Лицарі України**» (С.Ушанова, В.Тимофєєв).

Наклад 500 екз. Передрук та поширювання схвалюється. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail:Generalotaman@rambler.ru <http://samlib.ru/t/twja/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№13(550) ЧЕРВЕНЬ 2015	Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

В Києві відбувся Всеукраїнський круглий стіл на тему «Українське національно-державницьке виховання учнівської і студентської молоді», який проводили Національний педагогічний університет ім. М.П.Драгоманова, Академія наук вищої школи України, Міжнародний світній фонд ім. Ярослава Мудрого, Науково-дослідний інститут козацтва інституту історії НАН України, Національна спілка краєзнавців України, Редакція Всеукраїнського громадсько-політичного тижневика «Освіта», у якому взяла участь делегація Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, С.Ушанова).

Робочі моменти круглого столу.

Отаман Буджацького козацтва, член науково-методичної ради НДІ козацтва при інституті історії України НАН України В.Тимофєєв мав виступ:

«Шановні учасники круглого столу! Буджак (межиріччя Дунай-Дністер) – територія останніх козацьких військ на теренах України – тут, змінюючи одне одного, існували Січі – Подністрянська, Задунайська та козацькі війська – Буджацьке, Дунайське, Новоросійське. У 1869 році, у заявку із загальною військовою реформою, останнє козацьке військо на теренах України було ліквідоване, а козаків не переселено на Кубань – переведено до розряду державних селян і залишено на Буджаку.

Тому, коли на початку 90-х років минулого століття вийшли друком методичні рекомендації щодо проведення Всеукраїнської експедиції «Козацькими шляхами» та «Концепція козацько-лицарського виховання», школи козацьких станиць Буджаку почали працювати над впровадженням козацько-лицарського виховання в практику роботи шкіл Буджаку, керуючись принципом «Краще запалити свічку, ніж хаяти темряву».

Сьогодні на Буджаку ми маємо систему козацько-лицарського виховання шкільної молоді, у вдосконаленні якої беруть участь колективи шкіл, козацькі організації, батьки молодих козаків та козачок, місцева влада.

Суть системи полягає в такому. Історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка із зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності і права, зокрема право на свободу.

У вихованні національно свідомого козака та козачки є чотири ступеня (етапи): родинно-дошкільне виховання козаченяти та леліяти; родинно-шкільне виховання козача та лелі, джури та дани; громадсько-родинне виховання молодика та берегині; громадсько-родинне виховання козака та козачки. Кожен з етапів козацько-лицарського виховання має свої особливості й проводиться:

1. Родинно-дошкільне виховання козаченяти та леліяти (діти до 6 років) здійснюється через роботу з батьками дошкільнят та введенням спеціальних курсів до програм дитячого садка.

2. Родинно-шкільне виховання козачати та лелі (діти 6-9 років), джури та дани (діти та підлітки 10-13 років), молодика (молодого козака) та берегині (юнаки та юнки з 14 років) проводиться у формі навчально-виховного закладу козацько-лицарського гарту:

А/ класна робота за рахунок варіативної частини навчального плану з основних дисциплін козацько-лицарського гарту,

Б/ позакласна робота за рахунок годин гуртків, у формі Козацької республіки (одна з форм самоврядування учнівського колективу) та класних козацьких загонів,

В/ позашкільна робота у формі діяльності дитячо-юнацької організації «Молода Січ» Українського козацтва.

3. Громадсько-родинне виховання молодика та берегині (молодь з 14 років) здійснюється через діяльність куренів Українського козацтва та жіночої громади Українського козацтва, роботи Центру, клубів та ін. козацького спрямування.

4. Громадсько-родинне таборове виховання козака та козачки (молодика та берегині, джури та дани, козака та лелі) на всіх етапах козацького гарту (в тому числі й у «вишах») здійснюється через систематичний фізичний, психологічний, трудовий, морально-духівний вишкіл.

Як це робиться, описано в книгах, які виходили друком в місцевих, обласних та центральних видавництвах: «Козацтво» - 3 вип. (1995, 1998, 2000), «Адамівська Січ» 3 кн. (2001, 2002, 2003), «Адамівська Січ – школа козацько-лицарського виховання» (2004), «Козацька педагогіка – сучасна освіта» (2005), «Козацьке тілодуховиховання» (2006), «Козацько-лицарське виховання», «Школа козацько-лицарського виховання», «Виховання козака-лицаря» (всі 2007), «Козацький вишкіл» (2009), «Теорія та практика козацького вишколу» (2009), «Дитячий та юнацький козацький рух» (2009), «Козацький гарт» (2011), «Адамівська Січ – школа козацько-лицарського виховання» - 2-е вид. (2013), «Адамівська школа козацько-лицарського виховання» (2015)».

Відбулася Рада отаманів Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Трегубенко, Г.Клоченко, Д.Георгієш, Г.Хохлачов) із порядком денним: 1.Про діяльність Буджацького козацтва за період 2010-2015 роки. 2.Попереднє обговорення щодо завдань спільної роботи організацій Буджацького козацтва і місцевих органів влади (району та міста) у справі стратегічного партнерства та патріотичного виховання молоді.

Голови – районної державної адміністрації (Петренко С.П.) та районної ради (Орлова В.В.) запропонували (01.07.2015) Отаману Буджацького козацтва Тимофєєву В.Я. очолити Бритівську загальноосвітню школу I-III ступенів. Процедура така: відділ освіти (Осадчук Т.М.) направляє подання на Тимофєєва В.Я. до районної державної адміністрації; РДА направляє подання на районну раду (погоджує призначення Тимофєєва В.Я. на посаду директора школи – сесія районної ради – 54 депутати; перед сесією (24.07.2015) пройдуть засідання постійних комісій (14-22.07.2015), на яких відбудеться обговорення кандидатури отамана. Чекаємо на результати...

Бритівська школа із 1944 року по 1992 рік була початкова; із 1992 року – восьмирічна (перший випуск у 1997 році); із 2012 року – одинадцятирічна.

Директори: Левенець Володимир Іванович (1992-2003 роки), Жихарева Тетяна Петрівна (2003-2007 роки), Лейцус Ігор Андрійович (2007-2009 роки), Савчук Віктор Павлович (2009-2012 роки), Даценко Микола Миколайович (2013-2014 роки), Данилюк Олена Іллівна (2014-2015 роки), як буде все гаразд – Тимофєєв Валерій Якович (2015-2022 роки)...

Щодо майбутнього школи... Бритівська школа – приміська (не міська і не сільська). В основі діяльності приміської школи - дві складові: сільське-глибинне розуміння природи й міська прагматизація засад повсякденного життя; все це на фундаменті українського національного родинного виховання. Це поки що думки; треба шукати, експериментувати, налагоджувати себе на довготерпіння... й мати мужність сподобитись на важку працю – пошук концепції та моделі сучасної приміської школи і об'єднання-координування зусиль всіх учасників педагогічного процесу (школа, батьки-родичі, оточуючи-громадськість зокрема козаки) задля досягнення найоптимальнішого варіанту діяльності. Наснаги нам, панове-брати козаки!

Наклад 500 екз. Передрук та поширювання схвалюється. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail: Generalotaman@rambler.ru <http://samlib.ru/t/twja/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№14(551) ЧЕРВЕНЬ 2015	Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА

Шановні брати-козаки! Сестри-козачки!

Десять років тому загальнодержавний сплеск цікавості до історії козацтва й зокрема уваги до його проблем пояснювався просто: **формувався національна еліта, яка мала спиратися в своїй діяльності на національний – козацький! – досвід державотворення**, що, за логікою розвитку, повинно було привести до кількісного та якісного зростання впливу козацтва на розвиток української державності: Укази Президента України та Національна програма розвитку Українського козацтва на 2000-2005 роки надавали для цього всі можливості.

Але процес цей в останні роки мав стійку тенденцію до згасання, а сучасне Українське козацтво не спромоглося зайняти достойне місце в державі. На жаль, в цьому винне... козацтво: воно сьогодні на Україні, як і колись, – розпорошене на лівих і правих, на червоних і помаранчевих, на синіх і білих, на католиків, протестантів і православних, на характерників і язичників-поганців, на реєстровиків, вільних і запорожців. Розпорошене без надії, не маючи ідеології, стратегії і тактики...

Надію може дати Козацький Звичаєвий Кодекс, а перспективу розвитку – розробка ідеології, стратегії і тактики діяльності Українського козацтва на сучасному етапі державотворення. Дозволю собі декілька зауважень до цієї тези.

1. Ідеологія козацтва. Відсутність чіткої, хоча б коротко сформульованої козацької концепції-ідеології, свого добре налагодженого пропагандистського апарату, своєї преси дає можливість антикозацьким силам на всіх рівнях в різних виданнях, в правоохоронних органах та владних структурах вести атаку на козацтво, використовуючи найменші негативні явища та факти, що проявляються в козацькому русі. Припинити це можливо, треба лише мати свою ідеологію, а провідниками й розповсюджувачами козацької ідеології мають бути козаки, добре освічені, із високим інтелектом, віддані справі відродження козацтва, а не випадкові люди із низьким освітнім рівнем.

2. Стратегія козацтва: вистояти, зберегтися, перемогти. Вистояти. Це уникнути спокуси можливості легких заробітків. Проявити стійкість під тиском й погрозами, зберегти дисципліну, не піддаватись загальному занепаду духу, зберегти єдність, безжалісно викривати зрадників, укорінену агентуру, яка працює на розкол під благовидними привидами заміни отаманів на більш достойних,

ділення козаків за різними признаками: червоний-білий, реєстровий-нереєстровий, вільний-характерник. **Зберегтися.** Важливо усвідомити: ми всі козаки і всі рівноправні. Кожен повинен робити свою справу: один служить, взявши зобов'язання державної служби для себе через військо, але він козак війська – великого організму, який, в свою чергу, частка цілого – козацтва; другий працює на заводі, обробляє землю, сіє, дітей виховує, у Храмі служить, службу несе в правлінні війська, відділу, краю, станиці. Без другого не буде повноцінного першого. Так було в козацтві завжди. Не можна сьогодні лукавим нашим супостатам дати виділити першого й забути другого. Це буде кінцем козацтва й початком становленням під видом козацтва найманства. **Перемогти** для нас – зайняти те саме місце в системі державних відношень, яке займали наші діди до розкозачування. Переможемо, якщо встоїмо перед спокусою отримати подачку, зрадити великій справі повного становлення козацтва. Нехай кожний пам'ятає й знає, що шлях, по якому ми з вами йдемо за волею Господа нашого, не гра в козачків-отаманчиків. Тут немає більше місця вибору між «хочу-не хочу». Є жорстке «треба». Треба сьогодні триматися всім разом, йти всім разом до кращої долі задля нас всіх.

3. Тактика козацтва. Тактика – це відповіді на питання: Що для нас є Українське козацтво у минулому й сучасному часі? Що ми активно «відроджуємо» й намагаємось «використати»? Чи зможе козацтво зайняти свою нішу в ХХІ столітті? Як в сучасних умовах силами громадської організації відродити тип козака-лицаря? На якій основі відроджувати козацтво? Ми розуміємо – найголовніша проблема козацтва – визначити свою роль у соціально-політичному житті сучасного суспільства. Вважається, що тільки через відродження і поширення основ військово-лицарської спадщини ми можемо вести мову про реальне наслідування, а отже і відповідність сучасного козацтва історичним аналогам. Але не треба забувати й про господарські та культурні пріоритети, які, разом із військовими, дозволять досягти дійсного відродження українських козацьких традицій. Козаки повинні усвідомити, що вони козаки в усіх сферах діяльності!

Брати-козаки! Сестри-козачки! Спроба сучасних реформаторів збудувати нове суспільство з орієнтацією лише на економічні, ринкові розрахунки, неминуче провалиться. Суспільство засновується на ідеї моральності й цементується духовними прагненнями народу. Ідеологія козацтва фундується на таких засадах: Духовність, прагнення до Народовладдя та Самоврядування в організації свого життя й на усвідомленні святого свого обов'язку – захищати рідну українську землю й українську державність. Це стало в перебігу віків свого роду генетичною особливістю козацького характеру. Й в сучасному суспільстві, коли значний відсоток населення України розгубив, не мав або розміняв свої ідеали на «речовизм» та долари, козацтво за рядом обставин стає найбільш стійким носієм національно-історичних традицій українського народу, здатним зіграти роль свого роду каталізатора громадської самосвідомості, очолити всенародний рух за духовне відродження України-Батьківщини.

Історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка із зброєю в руках захищала свої вольності й права, зокрема право на Свободу! Слава Україні! Слава козакам!

Отаман Буджацького козацтва Валерій Тимофеев.

КОЗАЦТВО БУДЖАКУ.

1. Арцизький район – *Арцизьке козацьке товариство* (отаман І.Павлов).
2. Білгород-Дністровський район – *Задністрова Січ* (отаман В.Тимофєєв, старшина В.Кішка, Д.Георгієш, А.Трегубенко, В.Савчук, Є.Костецький, В.Єремєєв, В.Тимофєєв-молодший, С.Ушанов, С.Ушанова, І.Лелеченко, О.Черв'як, Г.Клоченко), *Білгород-Дністровське паланкове козацьке товариство* (почесний отаман Л.Городецький, старшина П.Білоусенко, Ю.Денисів, Є.Хоменко, І.Хоменко, В.Якименко, Л.Гречко, В.Гуцул), *Адамівський осередок козацтва* (отаман В.Рибальченко, старшина А.Кульчицький, Ю.Ніколайчук, Р.Куліков, Ф.Козубенко, Ю.Лавриненко, С.Подолько, В.Деревенча, Ф.Макаренко, Д.Лазуренко, С.Макаренко, С.Редько, І.Гамар, А.Антонюк, І.Даниленко, О.Чеботюк, О.Козаченко-1, О.Козаченко-2, І.Одорожа, О.Харченко), *Монашівська сотня* (отаман В.Ткаченко, козацька старшина В.Парпалак), *Білгород-Дністровський районний осередок ЧКЗ* (отамани В.Білоус, О.Яровий, козацька старшина [І.Половенко](#)), *Шабівський* (отамани М.Скибенко, Г.Хохлачов), *Гагаузький* (отаман С.Крістіогло, старшина Д.Чолак), *Затоцький* (отаман Б.Шевчук), *Каролінобугазький* (отаман М.Завойчинський), *Придністровський* (отаман І.Николаєв), *Випаснянський* (отаман В.Молчанов), *Переможненський* (отаман В.Шефер, старшина Г.Римський), *Бритівський* (отаман В.Єремєєв), *Депутатський* (отаман С.Б.Кравченко, старшина Г.Трегубенко, С.В.Кравченко, О.Шевчук) та *Адміністративний* (отаман В.Каланжов, старшина А.Токаренко, С.Майстро, Б.Деренжі, С.Батін, М.Салій, А.Царук, С.Короленко, О.Полещук, Б.Бойко) курені козацтва, *районна громада Березинь* (керівник В.Орлова, старшина Г.Золотар, Т.Римська, С.Макаренко, Т.Браткевич, Н.Фоменко, Л.Гусько, Д.Корчагіна, С.Ганницька, Л.Попова); *Свято-Казанська-Адамівська* козацька духовна громада (о.Микола); *Адамівська Січ* (директор В.Вронська, завуч П.Лавриненко, педагог-організатор В.Гриценко), *Бритівська Січ* (отаман-наставник В.Ковпак, педагог-організатор К.Волкова), *Випаснянська №1 Січ* (педагог [В.Гавриленко](#)), *Вигінська Січ* (директор О.Вдовиченко), *Долинівська Січ* (директор Т.Тома, завуч М.Долгошеєнко, педагог Т.Молчанова), *Молозька Січ* (педагог [О.Гетманченко](#)), *Старокозацька Січ* (отаман-наставник Ю.Щербина), *Турлацька Січ* (директор Т.Тодорова, педагог В.Чумаченко, педагог-організатор Л.Коваленко), *Випаснянська №2 Січ* (керівник А.Кривенко), *Салганська Січ* (директор О.Тиханська, завуч Г.Мельникова, педагог-організатор О.Дякова, педагоги І.Мельникова, В.Шевченко, О.Рябченко, О.Хоменко), *Великомар'янівська Січ* (директор М.Чороба, завуч Т.Чороба); *КЮМІР «Шквал»* (керівник В.Тимофєєв); *клуб «Козачка»* (керівник Л.Васелінга); *народна хорова капела – пошуково-дослідницький фольклористичний гурт «Алкалія»* Будинку культури с. Старокозаче (керівник В.Вареник), козацькі художні колективи *«Отаман та Березиня»* (керівник В.Тимофєєв), *«Кредо»* (керівник Л.Царевська), шкільні *МАНівські* осередки (керівники А.Рубанович - Сергіївська школа, А.Галинська - Білгород-Дністровська №4 школа, Ю.Федьків - Білгород-Дністровський районний ліцей «Пріоритет», [В.Корінь](#) - Білгород-Дністровська №11 школа).
3. Місто Білгород-Дністровський - *Буджацьке Січове козацьке військо* (отаман М.Склярєнко, старшина В.Гавриленко, О.Ступак, В.Воробйов, Г.Мельниченко, А.Чередниченко), *Білгород-Дністровський міський Кіш* (отаман С.Горлачов, старшина В.Кулинський, І.Оленєв, Б.Вітряк), *1-й Окружний полк ім. П.Орлика* (отаман В.Воробйов, старшина В.Єремєєв, І.Мамонтов), *Окремий курінь ім. С.Білого* (отаман П.Городниченко, старшина Ю.Сокоєв, О.Сокоєв, М.Ясинський, О.Садовський), *курінь Війська Запорозького* (отаман М.Возний, козацька старшина В.Жуковський, В.Лесін), *жіноча громада* (керівники Л.Горлачова, Ю.Шинкаренко), *Св.-Рівноапостольського-Кн.Володимира-Білгород-Дністровська* громада (о.Микола) та *Свято-Покровська-Білгород-Дністровська* козацькі духовні громади (о.Микола), *військово-спортивний клуб «Патріот»* (керівник В.Гавриленко), *Білгород-Дністровське училище* Південноукраїнського державного педагогічного університету (викладачі В.Юрченко, В.Лобанова, О.Виштак, І.Головань), *духовий оркестр* (керівник С.Радченко), *хор української народної пісні «Мрія»* (керівник І.Зорило), *ансамбль української народної музики*

«Веселка» (керівники М. та В. Нікіруй), ансамбль української народної музики «Гроно» та гурт «Русичі» (керівник Б.Нікіруй).

4. Болградський район - *Болградське козацьке товариство* (отаман В.Копитін).

5. Ізмаїльський район - *Ізмаїльський районний осередок Придунайсько-Ізмаїльського козацького товариства* (отаман Ю.Закіров), *Ізмаїльське районне козацьке товариство* (отаман С.Желязков).

6. Місто Ізмаїл - *Придунайська Січ* (отаман М.Деревенча), *Ізмаїльська паланка козацтва Запорозького* (отамани М.Підпригора, В.Ромащук), *Ізмаїльський міський курінь «Наливайко»* (отаман А.Гриченко), *Бессарабський козацький полк УРК* (отаман В.Поправко).

7. Кілійський район – *Кілійське районне козацьке товариство (О.Бойченко)*, *Кілійське районне козацьке товариство УРК* (М.Сокольников), *Кілійський районний осередок Соборного козацтва України* (отаман А.Палій).

8. Ренійський район – *Ренійське козацьке товариство* (отаман В.Рені).

9. Саратський район - *Саратське районне козацьке товариство* (отаман С.Іванов), *Миколаївсько-Новоросійська Січ* (директор В.Безотосна), *Михайлівська Січ* (директор М.Шевченко).

10. Татарбунарський район - *Татарбунарське районне козацьке товариство* (отаманша О.Гусаренко), *Баитанівська Січ* (директор О.Мамчур).

11. Тарутинський район – *Тарутинське козацьке товариство* (отаман К.Тарута).

Стратегічний перспективний план роботи Буджацького козацтва

Розділи, напрямки	Козацькі навчальні заклади	Молода Січ	Козацькі осередки
I. Культура тіловиховання: 1. Система здоров'я. 2. Козацька військова справа.	<i>Семінар «Актуальні проблеми козацького самоврядування».</i>		
	<i>Гра «Джура» («Січ»). «Козацькі розваги», «Нащадки козацької слави». Сезонні таборування.</i>	<i>Військові збори-гра (таборування).</i>	<i>Військові збори-гра (таборування).</i>
II. Духовна культура: 3. Родовід. 4. Традиції. 5. Козацька культура.	<i>Збір матеріалів та друк збірок «Життєписи та спомини козаків-ветеранів».</i>		
	<i>Козацький родовід.</i>	<i>14-рік Традицій. Козацькі ритуали.</i>	<i>Регіональний козацький музей.</i>
III. Культура предметної діяльності: 6. Природа. 7. Праця-навчання. 8. Наука-техніка.	<i>Окремий загін Характерників (МНС, ЦО, ТСОУ).</i>		
	<i>Осередок МАН - Характерників при ЦПОВ.</i>	<i>Осередки Характерників «Молоді Хорти».</i>	<i>Осередки Характерників «Сірі Хорти».</i>
	<i>Альманах «Річ про Буджацьку Січ».</i>		
IV. Соціальна культура: 9. Держава-нація. 10. Історія козацтва.	<i>Збір матеріалу для написання історії сучасного козацтва Задністровщини-Буджаку «Лицарі України. Енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку».</i>		
	<i>Громадські козацькі ради при сільських радах. Школа козака-депутата місцевої ради.</i>		
	<i>Школа лідера козацького шкільного самоврядування.</i>	<i>Школа-семінар для козацьких молодіжних лідерів.</i>	<i>Школа-семінар для керівного складу козацьких осередків.</i>
<i>Програма розвитку козацтва Буджаку: 2002-2005, 2007-2010, 2011-2015, 2016-2020. Програма патріотичного гарту молоді: 2010-2012, 2013-2015, 2016-2020.</i>			

Наклад 500 екз. Передруковувати й поширювати дозволяю. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail: Generalotaman@rambler.ru http://samlib.ru/t/twjaj/

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№15(552) ЧЕРВЕНЬ 2015	Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Чесць – козацтву!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ЧАС ВИХОВУВАТИ ЛИЦАРІВ **Після нас не буде нас, а справи залишаться...**

Сучасний загальнодержавний сплеск цікавості до історії козацтва й зокрема уваги до його проблем пояснюється просто: йде формування національної еліти, яка спирається в своїй діяльності на національний – козацький! – досвід державотворення.

Історичні умови буття українського народу породили самобутній феномен – козацтво. Воно втілювало в собі фізичне і духовне здоров'я нації, інтелектуальну силу, життєздатність, оптимізм і енергію. Це була об'єднана, згуртована, ідейно і духовно зцементована, суворо дисциплінована національна сила, яка очолювала боротьбу проти чужоземних ворогів. Майже чотириста років тому козаки так виклали королівським послам свою роль і призначення: «Подібно до наших предків, хочемо й ми користуватися вольностями життя, маєтностями і свободами, що належать рицарським людям... Дбаємо про те, щоб так само, як ми отримали від своїх предків ті права і вольності, щоб і наші наступники прийняли їх цілими і непорушними, з примноженням слави. І щоб вони один після одного передавали їх у прийдешні часи».

Відродження козацьких традицій є надзвичайно потрібною і важливою справою. Постане сучасне українське лицарство – духовно постане Україна. Сьогодні нам належить продовжити велику місію козацтва. Козаки знову мають стати захисниками честі й гідності України, її традицій, її культури.

Народна мудрість говорить: якщо хочеш залишити про себе пам'ять на п'ятдесят років - вирощуй сад, на сто - будуй будинок, на тисячу - виховуй сина. Народ, що бажає зберегти себе в історії, повинен піклуватися про виховання своїх синів.

НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ ГОЛОВНЕ – УВАГА ДО ШКОЛИ

Держава живе й розвивається доти, доки в ній живе багатим духовним життям школа. А для цього школа повинна стати осередком зустрічі дитинства із справді загальнолюдським - дитинча має частіше зазирати у вічність - саме школа стоїть у витоків духовності суспільства...

Проблеми виховання дітей та молоді мені знайомі не з книг; тридцятирічний педагогічний досвід (двадцятирічний директорський) та п'ятнадцятирічний досвід роботи на керівних посадах в органах державної виконавчої влади та органах місцевого самоврядування дають підстави робити пропозиції щодо його покращання.

Сучасний його стан загрозливий. Якщо рівень навчання в загальноосвітніх школах становить 0,6 від можливої одиниці, то рівень виховання - 0,3; поза школою взагалі панує антивиховання. Цей стан погіршується, бо практично не зроблено спроби змінити в країні ситуацію з мораллю на кращу і школа залишається єдиним гарантом виховання дитини порядною людиною, патріотом України. **Тому на сучасному етапі розвитку держави головне - увага до школи - первинному осередку формування громадянина, патріота.**

ГОЛОВНА МЕТА ОСВІТИ – ВИХОВАННЯ; ОСНОВНИЙ НАПРЯМОК СУЧАСНОГО ВИХОВАННЯ – ФОРМУВАННЯ ДУШІ

Рівень розвитку освіти - мірило рівня кваліфікації і культури будь-якого суспільства, важливий показник його прогресу або регресу. Найважливішою закономірністю розвитку системи освіти є єдність її структурних елементів: навчання і виховання. В системі освіти виховання відіграє провідну роль, а навчання є тільки засіб виховання. Навчання, відірване від виховання і без опори на нього розвиває тільки розум, накопичує знання і не може дати позитивних результатів. Лише поєднання навчання і виховання особистості формує у неї культуру самостійного мислення, розвиває і зміцнює духовні здібності і характер, формує світогляд, моральні норми і соціальну позицію.

Ми часто зустрічаємо людей назверх освічених, енциклопедично озброєних знаннями, а всередині в них пустеля, як говориться в Біблії, «гроші пофарбовані, поваплені» і тому в теперішній час нам потрібні люди не тільки озброєні знаннями, а й духовно, психічно, фізично спроможні розвивати творчі здібності свої та навколишніх; співпрацювати з людьми різних філософських, політичних, релігійних поглядів; здатні вирішувати проблеми сьогодення й майбутнього; особи з великим культурним та духовним потенціалом; особи **виховані**.

Досвід практичної роботи свідчить, що **головна мета освіти - виховання; навчання повинно бути підпорядковано вихованню.**

Школа - єдиний соціальний інститут, який, виховуючи учнів сьогодні, працює на перспективу. Саме тут висока професійна майстерність педагога-вихователя стимулює потребу школяра стати свідомішим, самовдосконалюватися, щоб реалізуватися як громадянин.

Виховання - це, в першу чергу, **щеплення моралі та створення** в учнів навичок життя в моральній атмосфері, бо глибока моральна криза в нашій країні є наслідком прогалин і в освітньому процесі, зокрема у недооцінці ролі духовності української національної школи, яка виступає одним із важливих елементів збереження і розвитку спільноти, її духовного ядра і постачає суспільству свідомих громадян, носіїв духовності.

Загальної системи народного виховання для всіх народів немає, у кожного народу своя, особлива, національна система виховання. Вона базується на рідній, національній мові.

Рідна школа – це головна основа національного життя держави, основа рідної школи – національне виховання. Наше національне виховання – це козацьке

виховання, бо українці – нація козацька; козаки були типовими представниками рідного народу, вони втілювали волелюбний національний характер, відображали його потреби, інтереси, прагнення; і вони створили самобутню і високоефективну, близьку до європейської, національну систему освіти і виховання – козацьку педагогіку, яку впроваджують в свою роботу колективи навчальних закладів Південноукраїнського Задністров'я, бо творче впровадження в життя ідей і засобів козацького виховання має забезпечити формування фізично здорових, морально чистих і по-лицарськи мужніх та сильних духом громадян незалежної України. Тому, конкретизуючи основну мету освіти, наголошую – **виховання повинно бути національним.**

Зупинюся ще на декількох аспектах, які конкретизують основну мету освіти. Перший, що пов'язаний із розвитком режиму життя, - розвиток усіх здібностей людини й особливо тих, які притаманні конкретній особі. Якщо людину навчати та виховувати у тісній атмосфері одного фаху, то по сусідству із цим фахом утворюється вакуум, у який втягується «виховання вулиці», навички, отримані від таких ж вузьких фахівців. Тому виховання та підпорядковане йому навчання повинні готувати особу, моральну особу, особу, яка легко оволодівала б любим фахом.

Повідомляти відомості може телевізор, комп'ютер. Виховувати людину може тільки педагог-творець. Освіта, що підпорядкована завданням виховання - творчість, творчість особливо тонкої структури, що потребує уваги, загостреної інтуїції і, як всяка творчість, - **свободи.**

Педагог - творець, тому не потрібно ставати йому на заваді детальними вимогами програм, методичних вказівок. Якщо педагог щось особливо любить (творчість поета, письменника, художника, якийсь розділ математики, біології та ін.), то для нього необхідно надавати можливість прищепити цю любов своїм учням. Педагог мусить (хоча б якійсь мірі) прагнути вложити в учня хороші риси своєї особи. Небезпечно, коли хороший виконавець методичних вимог одночасно дріб'язковий, бездуховний та ін. Все це так або інакше відобразиться (можливо, не зараз) на його учнях.

З всього цього, впливає **другий аспект - школа повинна мати своє обличчя, а педагог повинен бути особою.**

Школа - це вихователі, викладачі, бібліотекар, працівники їдальні, й увесь її обслуговуючий персонал. Але головне (певна річ) - директор школи, який визначає її (школи) «особу», «душу», який створює в ній атмосферу доброзичливості до учнів й учителів між собою. Загальновизнано, що якість навчально-виховної роботи більшою мірою залежить від якості керівника школи, ніж від рівня педагогічної майстерності вчителів й вихователів. Неможливо педагогічним працівникам компенсувати негативний вплив першої особи. Тому я бачу **наступний аспект - ефективне управління можливе лише за умови, що особа-керівник бачить перспективу розвитку закладу, розуміє завдання і специфічні особливості його, володіє необхідними навичками керування колективом й має відповідні якості для цього.**

Школа - це й приміщення, чисті, привітні, красиві й індивідуальні. І, звичайно, у школі повинні бути й списки випускників (у нашій школі навчалися такі особи). Кожен має згадувати свою школу завдяки тому особливому, що було в ній. Тому **ще одна аспект - школа повинна мати свою репутацію, й для цього конче необхідно знати - хто з достойних людей її закінчив, а самій школі варто цікавитися долею своїх вихованців.**

В підґрунті козацького гарту лежить щоденна практична робота козацьких організацій. Головна мета їх діяльності – формувати вільнолюбиву і незалежну особистість, козака-лицаря, мужнього громадянина, сутність якого розкриває козацьке гасло: **“Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву!”**

Загально визнано, що суспільство засновується на ідеї моральності й цементується духовними прагненнями народу. Ідеологія козацтва ґрунтується на таких засадах: Християнство (Православ'я), прагнення до Народовладдя та Самоврядування в організації свого життя й на усвідомленні святого свого обов'язку – захищати рідну українську землю й українську державність. Це стало в перебігу віків свого роду генетичною особливістю козацького характеру. Й в сучасному суспільстві, коли значний відсоток населення України розгубив, не мав або розміняв свої ідеали на «речовизм» та долари, козацтво за рядом обставин стає найбільш стійким носієм національно-історичних традицій українського народу, здатним зіграти роль свого роду каталізатора громадської самосвідомості, очолити всенародний рух за духовне відродження України-Батьківщини, бо **Козацтво має Кодекс Честі!**

Душу – Богові! Кодекс лицарської духовності козацтва.

Дедалі більше політичних і культурних діячів, учителів, батьків звертаються до християнських моральних цінностей як найбільш стійких, універсальних, не підвладних політичній та ідеологічній кон'юктурі. Це означає, що сучасне українське суспільство поступово підходить до визнання й опанування етичних основ християнства, від яких воно було штучно відлучене протягом багатьох десятиліть і до яких у більшості людей навіть було сформовано різко негативне ставлення.

Ніхто не буде сперечатися, що віра є носієм духовності. Так воно і є, адже те, чого навчають в християнстві, спрямоване на забезпечення нашого духовного добробуту, і найперше гармонії нашого внутрішнього світу. Багато людей відвідують храми, вважають себе віруючими і повага до традицій та релігії свого народу стримує багатьох з них від хибних кроків. Свою роль тут відіграє і громадська думка, а тому людина буде намагатися жити і діяти так, щоб не було соромно перед людьми.

Лише розвинута моральність, лише прийняття абсолютних вічних норм співжиття допоможе у потрібну годину людині – вона не буде вагатися, втримається, не піде на умовляння, адже матиме приписи на всі випадки життя. А нагородою буде чисте сумління та гармонія внутрішнього світу...

Тому формування душі як основної якості людини, визначення її духовних пріоритетів, обґрунтування системи цінностей, на яких має базуватися життя дитини – основний напрямок сучасного виховання...

Життя – Україні! Кодекс лицарської звитяги козацтва.

Козак: готовий боротися до загибелі за волю, честь і славу України; нехтувати небезпекою, коли справа стосується життя рідних, друзів, побратимів, долі Матері-України; з презирством і ненавистю ставиться до ворогів, прагне визволити рідний край від чужих заброд-завойовників; уміє доводити наукову неспроможність ворожих ідей і теорій, спрямованих на послаблення Української держави, на приглушення національної свідомості і самосвідомості, та встановлення національної несправедливості і нерівноправності; здатний відстоювати в будь-яких обставинах життя рідну мову, культуру, мистецтво, духовні традиції, гідність і гордість свого та інших народів; виявляє героїзм, подвижництво в творчій праці і в бою в ім'я свободи і незалежності України; відстоює своє право бути господарем на рідній землі, володарем національних багатств, готовність нікому не давати на поталу своєї

материзни і дідизни; здатний і готовий займатися постійно, в тому числі і в години можливого лихоліття, народотворчою і націотворчою діяльністю, будівництвом і зміцненням Української держави.

Серце – народові! Заповіді милосердя козацтва.

Козак: готовий допомагати найслабшим, найбеззахиснішим – дітям, створювати умови для їхньої радості, попереджувати їхні страждання, замінювати їм у разі необхідності батька і матір, брата і сестру; всебічно допомагає сиротам, вдовам, бабусям і дідусям, турботливо ставиться до безпомічних, постійна їм матеріально підтримує; надає допомогу хворим, інвалідам, потерпілим від злих людей, стихійних сил природи; здатний до співчуття, жалю до людей, які потрапили в біду; готовий допомагати будь-якій людині, щиро розділити з нею журбу, страждання, горе, зробити все для того, щоб їй стало легше.

Честь – козацтву! Кодекс лицарської честі козацтва.

Козак: любить батьків, вірний у коханні, дружбі, побратимстві, товаришуванні, ставленні до Батьківщини, рідного народу; готовий турбуватися про молодших, зокрема дітей, усіх літніх людей і людей похилого віку; підкреслено шанобливо ставиться до матері, дівчини, жінки, бабусі; виявляє непохитну вірність ідеям, принципам народної моралі, національним і загальнолюдським цінностям; відстоює свободу і незалежність особистості, народу, держави, єдність і соборність українських земель; прагне роботи пожертвування на будівництво храмів, навчально-виховних закладів, просвітних установ, пам'яток історії та культури; готовий проявляти принциповість і непримиренність до зла, аморальності і наступальність у боротьбі з ними; здатний цілеспрямовано й систематично розвивати фізичні і духовні сили, зокрема непохитну силу волі і непоборну силу духу, можливості свого організму, займатися самопізнанням і самовдосконаленням; уміє скрізь і всюди чинити шляхетно, виявляти добротність, лицарські чесноти, глибоку історичну пам'ять, національну гідність і гордість; турбується про розвиток національних традицій, звичаїв, обрядів, бережливо ставиться до рідної природи, землі, примножує її багатств; прагне внести якнайбільший особистий внесок у підвищення добробуту рідного народу, його матеріального і духовного рівня.

ГОЛОВНЕ ЗАВДАННЯ ШКОЛИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ – ПРОТИСТОЯННЯ БЕЗДУХОВНОСТІ, РУЙНАЦІЇ МОРАЛІ

Труднощі та проблеми школи впливають із сучасних труднощів громади - економічних, демографічних, соціальних.

Термінове розв'язання всіх проблем школи неможливо (особливо соціально-економічних, фінансових, частково методичних), але проблеми виховання ми повинні вирішувати негайно; **головне завдання школи на сучасному етапі - протистояння бездуховності, руйнації національної моралі.**

Громада живе й розвивається доти, доки в ній живе багатим духовних життям школа, тому школа повинна і може стати осередком духовності, берегинею духу громади; для цього **вона має бути відкритим навчально-виховним закладом з громадсько-державним управлінням.**

Один з шляхів вирішення проблем сучасного виховання учнів – **національно-патріотичне виховання у формі козацько-лицарського гарту («лише виховуючи українця, можна виховати українця»)** та розумні ідеологізація і політизація виховного процесу (формування патріота, громадського діяча починається з його участі в діяльності дитячих і юнацьких громадських організацій); якби мали таке

виховання, 7 млн. українців-шукачів долі за кордоном наводили б лад сьогодні на своїй землі, в своїй державі; а це - не найгірші громадяни.

Неможливо виховати особистість тільки в школі; **школа виховує разом із сім'єю, виробничими колективами, громадою.**

У вихованні національно свідомих козака та козачки є чотири ступеня (етапи): **родинно-дошкільний гарт козаченяти та леліняти, родинно-шкільний гарт козака та лелі, джури та дани, громадсько-родинний гарт молодика та берегині, громадсько-родинний гарт козака та козачки.**

Кожен з етапів козацько-лицарського гарту має свої особливості й проводиться:

1. Родинно-дошкільний – через роботу з батьками дошкільнят та введенням спеціальних курсів до програми дитячого садочка.

2. Родинно-шкільний – у формі роботи школи козацько-лицарського гарту: А.Класна робота за рахунок шкільного компоненту (варіативної складової навчального плану) з основних дисциплін козацько-лицарського виховання. Б.Позакласна робота за рахунок годин гуртків, у формі Козацької республіки (самоврядування учнівського колективу) та класних козацьких загонів. В.Позашкільна робота у формі діяльності дитячо-юнацької організації «Молода Січ» Українського козацтва.

3. Громадсько-родинний – у формі діяльності учнівського куреня Українського козацтва та місцевого осередку жіночої громади Українського козацтва.

4. Громадсько-родинний таборовий - на всіх етапах козацького гарту (в тому числі й у «вишах») - через систематичний фізичний, психологічний, трудовий, морально-духовний вишкіл.

Основна мета сучасного козацько-лицарського гарту – **формування в родині, школі і громадському житті творчу особистість козака-лицаря, захисника рідної землі з яскраво вираженою українською національною свідомістю і самосвідомістю, світоглядом і характером, високою мораллю і духовністю.**

У період розбудови незалежної України у громадському, шкільному і родинному житті нам потрібен насамперед **культ лицарства**: лицарський дух не дасть нудити у духовній ницості, історичному безпам'ятстві; тому включення потенціалу козацько-лицарської духовності у виховний процес значно активізує формування вільної, з стійкими морально-вольовими якостями, силою духу особистості.

Українська козацька духовність – це **історично сформована система духовних багатств лицарської верстви рідного народу**, яка виробила і в своєму бутті, способу життя відобразила найвищі цінності його національної душі, філософії, характеру, світогляду, моралі, правосвідомості, естетики; це лицарська духовність, компоненти якої розвиваються у напрямі довершеності, найглибшого відображення потреб, інтересів української нації, держави.

Практичний досвід стверджує, що школа козацько-лицарського гарту може (й повинна!) бути центром духовного життя, берегинею духу громади, але для цього їй потрібно бути **національній, мати національно налаштовані кадри, лицарів духовності у самій школі**, а в підґрунті – сформовану громадську думку та козацькі звичаї і традиції громади.

Козацько-лицарський напрямок в сучасній педагогіці я особисто вважаю найперспективнішим напрямком в теорії сучасного виховання громадянина, патріота України; за цим напрямком майбутнє; він буде слугуватиме підґрунтям державної системи виховання, бо ми, браття, козацького роду!

ШКОЛА КОЗАЦЬКО-ЛИЦАРСЬКОГО ГАРТУ – ОСНОВА СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ВИХОВАННЯ КОЗАКА ТА БЕРЕГИНИ

Загально визнано, що у період моральної кризи, дегероїзації і деморалізації значної частини нашого суспільства творче відродження культурно-освітніх і виховних національних козацьких традицій – одна з необхідних і найважливіших граней зміцнення могутності України.

Офіційна українська педагогіка не заперечує того, що козацтво стало найдосконалішою формою вияву генетично закодованих здібностей і можливостей нашого народу. І тому в концепції національного виховання реалізація науково обґрунтованих і випробуваних історією козацько-лицарських виховних традицій – вважається одним із найефективніших українознавчих підходів у навчально-виховній роботі.

Школа козацько-лицарського гарту (виховання) – громадський (на базі загальноосвітньої школи) навчально-виховний заклад нового типу, покликаний дати учням додаткову козацько-лицарську освіту, забезпечити їх надійний духовний зв'язок з предками, розвинути стосунки з сучасниками і зорієнтувати козачат на інтереси нащадків, бо творче відродження в житті ідей і засобів козацької педагогіки має забезпечити виховання фізично здорових, морально чистих і по-лицарськи мужніх та сильних духом громадян незалежної України.

Концепція школи цього типу звертає увагу педагогів на виховний потенціал Кодексу буття Українського козацтва, куди входять Кодекс лицарської честі, Кодекс лицарської духовності та Заповіді милосердя. Впровадження в виховну роботу вимог Кодексів забезпечує формування та виховання такого духовного стану молоді – молодих громадян України, козаків, яке в народі збереглося як розуміння козацького духу, того особливого соціального положення українського козацтва в суспільстві, яке слугувало опорою народу і державі протягом віків.

У практичній роботі школи козацького гарту дотримуються **основних змістовних компонентів сучасного козацько-лицарського виховання молоді**, які втілені у наступних циклах і напрямках навчального плану школи цього типу:

	Цикли предметів (блоки)	Напрямки	Девіз напрямку (основна ідея)
I	КУЛЬТУРА ТІЛОВИХОВАННЯ (Напрямки 1,2).	1. Система здоров'я.	Від козацьких секретів здоров'я, тіловиховання – до олімпійських вершин.
		2. Козацька військова справа.	Рідну Україну захищай по-лицарському, до загину.
II	ДУХОВНА КУЛЬТУРА (Напрямки 3,4,5).	3. Родовід.	Козацькому роду нема переводу.
		4. Традиції.	Любись Україну, як сонце любить.
		5. Козацька культура.	Козацькими шляхами – до висот української духовності.

III	КУЛЬТУРА ПРЕДМЕТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (Напрямки 6,7,8).	6. Природа.	Плекати український храм природи.
		7. Праця - навчання.	Всеукраїнська толока, особиста праця – тобі, Державна Україна.
		8. Наука - техніка.	Науку і техніку – на службу нації, Україні.
IV	СОЦІАЛЬНА КУЛЬТУРА (Напрямки 9,10).	9. Держава - нація.	В душі і серці кожного із нас – Соборна Україна.
		10. Історія козацтва	Козацька наша слава не вмере, не поляже.

Лише виховуючи українця, можна виховати українця. Тому історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка зі зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності й права.

Навчально-виховні заклади, що працюють в напрямку козацько-лицарського виховання, функціонують за універсальними законами розвитку соціальних систем, тому потребують комплексу основних концептуально-методичних документів. Ці документи розроблені автором статті, пройшли апробацію в навчально-виховних закладах козацького спрямування Південноукраїнського Задністров'я, надруковані та виставлені в Інтернеті:

1. Тимофєєв В.Я. Козацький дитячий та юнацький рух. Вид. «Отаман». Білгород-Дністровський. 2009.

<http://www.osvita.org.ua/referat/pedagogics/4673/>

<http://kozakbiblio.web-box.ru/optimisation.html/suchasna-kozacka-pedagogka/timofv-vja-kozackij-ditjachij-ta/>

2. Тимофєєв В.Я. Козацький гарт. Вид. «Отаман». Білгород-Дністровський. 2011.

<http://kozakpedagog.webstolica.ru/info> <http://kozakbiblio.web-box.ru/optimisation.html/suchasna-kozacka-pedagogka/timofv-vja-kozackij-gart/>

3. Програмна стаття «Час виховувати лицарів». 2008.

<http://narodna.pravda.com.ua/nation/4de62fdf0185d/>

<http://Budzakkozak.webstolica.ru/>

<http://Kozakpedagog.webstolica.ru/>

4. Матеріали з козацько-лицарського виховання (теорія).

<http://www.proza.ru/avtor/timeich/> <http://Kozakbiblio.web-box.ru/>

5. Матеріали з козацько-лицарського виховання (практика).

<http://samlib.ru/t/twja/>

http://samlib.ru/u/ushanowa_s_w/

6. Історія козацтва Буджаку.

<http://subscribe.ru/archive/history.cossacksdom/201101/19220221.html>

7. Тимофєєв В.Я. Школа козацько-лицарського виховання. Вид. Дніпропетровськ. 2015.

<http://www.proza.ru/2008/12/24/442>

<http://studentbank.ru/view.php?id=5119>

В.Я.Тимофєєв, отаман Буджацького козацтва.

Наклад 500 екз. Передруковувати й поширювати дозволяю. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail:Generalotaman@rambler.ru <http://samlib.ru/t/twja/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№16(553) ЧЕРВЕНЬ 2015	Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

Козаки-педагоги та отамани-виховники Буджаку.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ШКОЛИ КОЗАЦЬКО-ЛИЦАРСЬКОГО ВИХОВАННЯ БУДЖАКУ

Краще запалити свічку, ніж хаяти темряву.

Історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка із зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності й права.

Концепція гарту козака та берегині звертає увагу на виховний потенціал Кодексу буття Українського козацтва, куди входять Кодекс лицарської честі, Кодекс лицарської духовності та Заповіді милосердя. Впровадження в виховну роботу вимог Кодексів забезпечує формування та виховання такого духовного стану молоді – молодих громадян України, козаків, яке в народі збереглося як розуміння козацького духу, того особливого соціального положення українського козацтва в суспільстві, яке слугувало опорою народу і державі протягом віків.

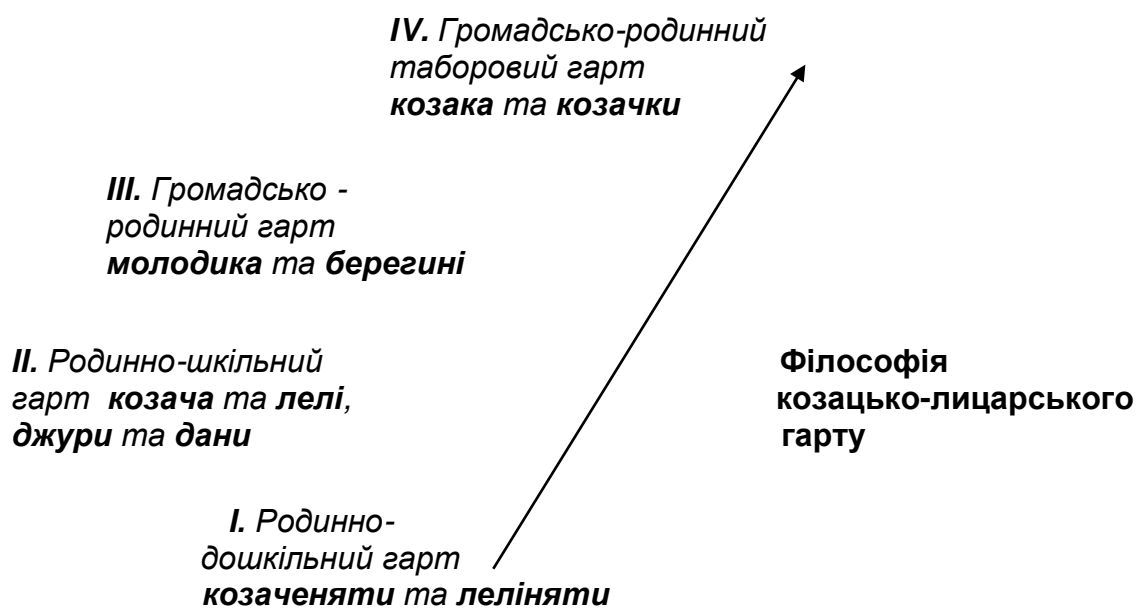
Родинно-дошкільний гарт козаченяти та леліняти (діти до 6 років) здійснюється через роботу з батьками дошкільнят та введенням спеціальних курсів до програм дитячого садка.

Родинно-шкільний гарт козачати та лелі (діти 6-9 років), джури та дани (діти та підлітки 10-13 років), молодика (молодого козака) та берегині (юнаки та юнки з 14 років) проводиться у формі навчально-виховного закладу козацько-лицарського гарту: А/ класна робота за рахунок варіативної частини навчального плану з основних дисциплін козацько-лицарського гарту; Б/ позакласна робота за рахунок годин гуртків, у формі Козацької республіки (одна з форм самоврядування учнівського колективу) та класних козацьких загонів; В/ позашкільна робота у формі діяльності дитячо-юнацької організації “Молода Січ” Українського козацтва.

Громадсько-родинний гарт молодика та берегині (молоть з 14 років) здійснюється через діяльність куренів Українського козацтва та жіночої громади Українського козацтва, роботи Центру, клубів та ін. козацького спрямування.

Громадсько-родинний таборовий гарт козака та козачки (молодика та берегині, джури та дани, козака та лелі) на всіх етапах козацького гарту (в тому числі й у «вишах») здійснюється через систематичний фізичний, психологічний, трудовий, морально-духівний вишкіл.

Сучасна система гарту козака та берегині

Практика роботи громадських організацій козацького спрямування переконливо свідчить, що поглиблення і примноження козацько-лицарських традицій в сучасних умовах сприяє нарощенню зусиль державотворчого спрямування, піднесенню духовності як кожної особистості зокрема, так і всієї громади, суспільства в цілому...

Козацький лицарський гарт – система громадського навчально-виховного впливу нового типу, що покликана дати молоді додаткову козацько-лицарську освіту, забезпечити її надійний духовний зв'язок з предками, розвинути стосунки з сучасниками і зорієнтувати на інтереси нащадків, бо творче відродження в житті ідей і засобів козацької педагогіки має забезпечити виховання фізично здорових, морально чистих і по-лицарськи мужніх та сильних духом громадян незалежної України.

Навчальний план школи козацько-лицарського виховання розроблено з урахуванням вимог Закону про освіту та основних положень Державної національної програми „Освіта”. Він є перехідним для поступового трансформування загальноосвітньої школи у школу козацько-лицарського виховання та приведення змісту навчально-виховного процесу у відповідність із сучасними суспільними і особистими потребами.

Навчальний план створює передумови для здобуття повноцінної освіти всіма козацатами з урахуванням державних вимог, регіонально-національних особливостей, місцевих запитів та потреб особистостей. Цьому сприяє виділення у змісті освіти двох компонентів: державного і шкільного.

Державний компонент має забезпечити соціально необхідний для кожного козацата обсяг і рівень знань, умінь і навичок (державний стандарт загальної середньої освіти) і відповідає змісту державного компонента загальноосвітньої школи, на базі якої функціонує школа козацько-лицарського виховання.

Шкільний компонент складається з курсів за вибором і факультативів, додаткових занять і консультацій (індивідуальних та групових) та гурткових занять, перелік яких затверджує Велика рада школи. Шкільний компонент знаходиться в повному її розпорядженні і реалізується для задоволення потреб дітей в організації компенсуючих і розвиваючих занять, посиленні окремих предметів (зокрема, козацько-лицарського направлення), введення нових курсів, поглибленого вивчення предметів, занять учнів за індивідуальними програмами тощо.

При потребі, за наявності вільних годин, замість одного виду занять шкільного компонента (наприклад, курси за вибором) можна проводити інші (консультації тощо). Мінімальна наповнюваність груп для факультативних занять і курсів за вибором – 5 учнів. При потребі можуть створюватись міжкласні та міжшкільні факультативи і курси за вибором учнів. За рішенням місцевих рад депутатів факультативи і групи для вивчення курсів за вибором можуть комплектуватися незалежно від наявної кількості учнів. Додаткові заняття і консультації в межах виділених годин проводяться з групою учнів з будь-якою наповнюваністю або з окремими учнями.

*Навчальний план школи козацько-лицарського виховання. Варіативна частина.
Цикли і напрямки.*

	Цикли предметів		Напрямки	Девіз напрямку (основна ідея)
I	КУЛЬТУРА ТІЛОВИХОВАННЯ (Напрямки 1,2).		1. Система здоров'я.	Від козацьких секретів здоров'я, тіловиховання – до олімпійських вершин.
			2. Козацька військова справа.	Рідну Україну захищай по-лицарському, до загину.
II	ДУХОВНА КУЛЬТУРА (Напрямки 3,4,5).		3. Родовід.	Козацькому роду нема переводу.
			4. Традиції.	Любись Україну, як сонце любись.
III	КУЛЬТУРА ПРЕДМЕТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (Напрямки 7,8).		5. Козацька культура.	Козацькими шляхами – до висот української духовності.
			6. Природа.	Плекати український храм природи.
IV	СОЦІАЛЬНА КУЛЬТУРА (Напрямки 9,10).		7. Праця-навчання.	Всеукраїнська толока, особиста праця – тобі, Державна Україна.
			8. Наука-техніка.	Науку і техніку – на службу нації, Україні.
IV	СОЦІАЛЬНА КУЛЬТУРА (Напрямки 9,10).		9. Державна-нація.	В душі і серці кожного із нас – Соборна Україна.
			10. Історія козацтва	Козацька наша слава не вмере, не поляже.

*Навчальний план школи козацько-лицарського виховання. Варіативна частина.
Шкільний компонент та гуртки.*

Класи Напрямки		Козачата та Лелі					Джури та Дани			Молоді Козаки та Берегині			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Система здоров'я	Діюча програма з фізичної культури. Система козацького тіловиховання. Авторська програма. Діюча програма з валеології.											
2	Козацька військова справа	Козацьке військове мистецтво. Авторська програма. Діюча програма з ДПЮ.											
3	Родовід	Вивчення свого родоводу та видатних козацьких родів. Авторська програма.											
4	Традиції	Діюча програма з українознавства та авторські спецкурси.											
5	Козацька культура	Діючі програми факультативів, курсів за вибором та гуртків з мистецтва, культури та ін. Українська козацька культура. Авторська програма.											
6	Природа	Діючі програми факультативів, курсів за вибором, гуртків з природничих дисциплін та авторські спецкурси.											
7	Праця–навчання	Діючі програми факультативів, курсів за вибором, гуртків з навчальної та предметної діяльності, в тому числі й козацьких промислів.											
8	Наука–техніка	Олімпіади та інтелектуальні змагання. Авторські спецкурси. Робота МАН. Діючі програми факультативів, курсів за вибором, гуртків з технічної творчості.											
9	Держава–нація	Вивчення козацької Конституції. Авторська програма. Діюча програма з правознавства.											
10	Історія козацтва	Історія козацтва. Авторська програма.											

1. Тимофєєв В.Я. Дитячий та юнацький козацький рух. Вид. «Отаман». Білгород-Дністровський. 2009. <http://www.osvita.org.ua/referat/pedagogics/4673/http://kozakbiblio.web-box.ru/optimisation.html/suchasna-kozacka-pedagogka/timofv-vja-kozackij-ditjachij-ta/>
2. Тимофєєв В.Я. Козацький гарт. Вид. «Отаман». Білгород-Дністровський. 2011. <http://kozakpedagog.webstolica.ru/info/http://kozakbiblio.web-box.ru/optimisation.html/suchasna-kozacka-pedagogka/timofv-vja-kozackij-gart/>
3. <http://Budzakkozak.webstolica.ru/>
4. <http://www.proza.ru/avtor/timeich/http://Kozakpedagog.webstolica.ru/>
5. <http://samilib.ru/t/twja/>
6. <http://subscribe.ru/archive/history.cossacksdom/201101/19220221.html>
7. http://samilib.ru/u/ushanowa_s_w/ <http://www.cossackdom.com/enciclopr.html>

Наклад 500 екз. Передруковувати й поширювати дозволяю. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. +38-097-466-7174,
E-mail:Generalotaman@rambler.ru <http://samilib.ru/t/twja/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№17(554) ЧЕРВЕНЬ 2015	Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

УЧНІВСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ В ШКОЛАХ КОЗАЦЬКО-ЛИЦАРСЬКОГО ВИХОВАННЯ БУДЖАКУ

*За допомогою тільки школи побудувати світ
неможливо, але й без допомоги школи теж неможливо...*

Буджак (межиріччя Дунай-Дністер) – це територія останніх козацьких військ на теренах України (із кінця XVIII ст. і до останньої чверті XIX ст. козацтво, як чинник військової та адміністративної влади, трьома хвилями – мазепинці, некрасівці, запорожці - переміщується на Задністров'я-Буджак). В межиріччі Дунай-Дністер, змінюючи одне одного, існують останні козацькі війська на теренах України: Кіш Подністрянської Січі (1775-1782), під тиском Росії турки переселили його за Дунай, де й було створено Задунайську Січ (1782-1828); Вірних козаків (1783-1788), Чорноморське козацьке (1788-1807) – переселено на Кубань, Усть-Дунайське козацьке (1807), Усть-Дунайське Буджацьке козацьке (1807-1827), Дунайське козацьке (1828-1856), Новоросійське козацьке (1856-1869). Столицею козацьких військ був Акерман (сучасний Білгород-Дністровський). В 1869 році, у зв'язку із загальною реформою козацьких військ, останнє козацьке військо на теренах України було ліквідоване і козаків переведено до розряду державних селян.

У 1917 році на Буджаку знову, в новій якості, відродилося козацтво. Воно відіграло важливу роль в політичному і культурному житті краю, будувало Буджацьку козацьку республіку. Головною військовою силою Буджацької республіки стали некрасівці, селянське ополчення «вільних козаків». До літа 1918 року на Буджаку діяли козацькі загони селянської армії батьки Махна, Чорноморського повстанського козацького війська, Одеського українського військового Коша, Гайдамацьких куренів, Союзу української молоді (Одеська Січ), Татарбунарська козацька сотня. Є свідчення, що за часів румунсько-боярської та німецько-фашистської окупації (1918-1944) на Буджаку діяли підпільні козацькі організації. У післявоєнний період до початку 70-х років на Буджаку існували мистецько-культурні нелегальні, напівлегальні та легальні козацькі гурти, які у 1970-1980-ті роки трансформуються у аморфну мережу неструктурованих та слабоструктурованих осередків, програми діяльності яких практично не мають чіткого ідеологічного спрямування, зосереджуючись на мистецькому та військово-спортивному напрямку й лише некрасівці ще й на духовному (старовірство). Після 1983 року виникає більш-менш організована мережа козацьких осередків Українського Задністрового Вільного козацтва, що пов'язано із «перебудовою» та налагодженням контактів із зарубіжними козацькими організаціями Європи та Америки, зокрема із Українським Вільним козацтвом, козацьким земляцтвом Болгарії та нащадками козаків Румунії (некрасівці-липовани-старовіри та запорожці). Мережа ця не мала єдиного центру управління.

Ініціаторами створення осередків, як правило, виступали родові старійшини та козацька молодь.

Із 1988 року осередки трансформуються в сучасне Буджацьке козацтво, у складі якого районні та міські осередки (Арцизький, Білгород-Дністровський, Болградський, Ізмаїльський, Кілійський, Ренійський, Саратський, Тарутинський, Татарбунарський), творчі колективи («Мрія», «Гроно», «Русичи», «Веселка», «Кредо», «Берегиня», «Алкалія», духовий оркестр), школи козацько-лицарського виховання (Адамівська, Баштанівська, Бритівська, Великомар'янівська, Випасненські, Вигінська, Долинівська, Молозька, Михайлівська, Миколаївко-Новоросійська, Салганська, Старокозацька, Турлацька, Шабська), козацькі духовні громади (Свято-Казанська-Адамівська, Свято-Рівноапостольського-Князя-Володимира-Білгород-Дністровська, Свято-Покровська-Білгород-Дністровська) працюють й дотепер.

На сучасному етапі розвитку козацтва Буджаку сесіями районних рад затверджуються регіональні програми Розвитку Українського козацтва на 2011-2015 роки, Патріотичного виховання дітей та молоді «Патріот» на 2013-2015 роки; оновлюється регіональна Рада керівників громадських організацій козацького спрямування; друкується дев'ятитомник «Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністров'я», двадцятитомник «Архіви козаччини Задністров'я», п'ятитомник «Архіви козаччини Буджаку», семитомник «Архіви козаччини Одещини», дванадцятитомна енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку «Лицарі України»; регіональні Інтернет-сайти, що висвітлюють діяльність організацій Буджацького козацтва в XXI столітті – <http://budzakkozak.webstolica.ru/> <http://samlib.ru/t/twja/> <http://www.proza.ru/avtor/timeich/> http://samlib.ru/u/ushanowa_s_w/; продовжується видання козацького часопису «Річ про Буджацьку Січ» та ін.

У 2012 році 14 козацьких шкіл об'єдналися в Асоціацію шкіл козацько-лицарського виховання.

Спостереження за розвитком сучасного українського суспільства (зокрема, територіальних громад Буджаку) показують, що відбувається «звужування» держави – громада все більше бере на себе її функції, а громадяни все частіше спільно вирішують проблеми, не звертаючись по допомогу до державних органів. Це пов'язано із загальною тенденцією нашого часу, з переходом від державного до державно-громадського управління.

Ефективність нової схеми державно-громадського управління визначається рівнем громадянської культури всіх членів суспільства, і тому (у теперішніх складних умовах державотворення) школа повинна керуватись принципом пріоритету прав особистості над інтересами суспільства і держави, гуманізму, свободи, демократії, миру, національної злагоди, надаючи дитині, підлітку, юнакові (юнці) ще в школі навичок громадського самоврядування, виховуючи лідера XXI століття, людину, яка буде в змозі приймати доленосні рішення в житті громади, регіону, держави і бути відповідальним за них.

Згідно із Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», Положеннями «Про загальноосвітній навчальний заклад», «Про педагогічну раду середнього загальноосвітнього навчально-виховного закладу», «Про раду школи», «Про піклувальну раду школи» - в школах козацько-лицарського виховання Буджаку вже більше двох десятків років функціонує модель державно-громадського управління, яка базується на дотриманні прав та обов'язків усіх суб'єктів навчально-виховного процесу: учнів, учителів, батьків, громадськості. Однією із складових частин його є учнівське самоврядування у формі Козацько-Отаманської республіки, що базується на традиціях лицарської верстви українського народу (козацтва).

Вищим органом учнівського самоврядування школи козацько-лицарського виховання є Коло джур і дан (загальні збори учнів 5-9 та 10-11 класів), яке збирається не рідше 2-х разів на навчальний рік - у травні та вересні.

На Колі джур і дан заслуховується звіт про роботу ради джур і дан, обирається новий склад Ради джур і дан (травень) та затверджується план роботи Ради джур і дан (вересень). Новий склад Ради джур і дан оновлюється не менш як на третину її членів і обирається терміном на один навчальний рік.

Рада джур і дан обирається у кількості 15 осіб (головного отамана, головної берегині, писаря та 12 отаманів (берегинь) паланок (секторів роботи). Рада джур і дан працює за 4 циклами напрямків роботи (всього напрямків роботи – 10).

У школах є узгоджувальні Ради джур і дан (у випадку розбіжностей в поглядах на якусь проблему між джурами та данами), які складаються з Ради отаманів загонів і ради дан (берегинь) загонів. Отаманів та берегинь обирають на класних зборах джур і дан терміном на один навчальний рік.

До узгоджувальної Ради джур і дан на правах співголів ради входять: головний отаман Ради джур і дан та головна берегиня Ради джур і дан.

Узгоджувальна Рада джур і дан разом із писарем Ради джур і дан складає Координаційну раду цікавих справ.

З числа молодих козаків старших класів обирається Суд козацької честі терміном на один навчальний рік у такому складі: суддя, радник, писар. Лелі, дани, берегині не підсудні Суду козацької честі.

Крім отаманів та берегинь, класні збори джур і дан обирають терміном на один рік (із обов'язковим піврічним звітом про роботу і можливістю переобрання) писаря, хорунжого, бунчужного, товмача, скарбничого та інших посадових осіб керівного складу класного козацького загону.

Ця модель учнівського самоврядування у школах козацько-лицарського виховання Буджаку на практиці довела доцільність виховання національної самосвідомості, громадської активності, формування творчої особистості козачат, зміцнення фізичного і морального здоров'я.

У пресі, на телебаченні наші школи (школи козацько-лицарського виховання) звинувачували у милітаризації системи виховання. Так, у нас є прапор, однострій, марширування, салютування, загони, командири (отамани). Але це має вигляд гри, що спирається на вікові особливості підлітків, прагнення до романтики. Це **форма** нашої організації, яка ґрунтується на історичному досвіді українського народу, а **зміст** – виховання патріота, свідомого громадянина, формування інтелектуального та культурного потенціалу як найвищої цінності нації. До речі, скаутські організації в усіх країнах Європи та Америки також мають елементи воєнізації, але їх ніхто не звинувачує в антигуманізмі й милітаризації дитячого життя. Наша виховна система (козацька педагогіка) спирається на владу спільності як джерела впливу на особистість: взаємодопомога, відчуття іншого, підкорення спільно обраним законам, вимогам – все це зумовлює великий позитивний вплив на особистість у процесі формування нашої Молодої Січі – братства козачат. Що антигуманного в таких принципах життя нашого колективу: ніхто не має права образити іншого, бо дістане відсіч від усього дитячого гурту; ніхто не може порушити закони життя класу, школи, йому цього не дозволять; стриманість, ввічливість, повага до старших; міра в одязі; відповідальність за виконання своїх обов'язків?!

Не зайве буде додати, що ми користуємось цілковитою підтримкою батьків та громадськості: на території Буджаку мешкає більше 1,5 тисячі родових козаків Українського козацтва (нащадків запорожців, мазепинців, некрасівців).

На теперішній час вважається, що **вся** Україна **всі** роки Незалежності **не** займалася військово-патріотичним та духовним вихованням й знищувала свої Збройні Сили, які на першому етапі АТО (та й в Криму!) психологічно **не могли** захистити Батьківщину! Захищали Україну **добровольці!**

Велика увага приділяється в школах козацько-лицарського виховання Буджаку формуванню таких понять, як учнівська честь, гідність, совість.

Засобами козацької педагогіки ми формуємо у козачат «командний дух»: наша команда – це, відповідно, наша Січ, наша школа, наше село, наша Україна; виховуємо козака, для якого найдорожче – воля і честь! Хіба це погано?!

Одним з принципів, за яким будується школа козацько-лицарського виховання є принцип ідеалізації, тобто виховання козачат на позитивних прикладах, формування у молоді національної свідомості, духовності, фізичної досконалості, високої культури. Цей принцип має непересічний характер.

Немає ідеальних людей і не можна з будь-кого робити ідеал для молоді, але можна говорити про орієнтацію на моральні принципи: відданість ідеї Івана Мазепи, любов до Батьківщини Тараса Шевченка, відвага і честь Івана Сірка. Ми за основу принципу ідеалізації вибрали ідеал лицаря – високошляхетної, духовно багатой, морально чистої й мужньої людини. Такими лицарями були Ярослав Мудрий, Володимир Мономах, Тарас Шевченко, Михайло Драгоманов, Борис Грінченко, Софія Русова, Володимир Вернадський, Михайло Грушевський. Український лицар живе для Батьківщини: він завжди готовий віддати за неї своє життя. Найдорожче для нього – лицарська честь і слава...

Школи козацько-лицарського виховання Буджаку стали центром духовного життя, берегинями козацького духу станиць, і для цього у них є всі необхідні складові: вони національні, мають національно налаштовані кадри, оригінальну систему учнівського самоврядування, яка базується на традиціях лицарської верстви рідного народу, а в підґрунті – сформовану громадську думку та козацькі звичаї і традиції станиць.

В.Тимофєєв, отаман Буджацького козацтва.

Додаток 1. Функції керівного складу і паланок Ради Джур та Дан шкіл козацько-лицарського виховання Буджаку

1. Головний Отаман Ради Джур та Дан – головує на засіданнях Ради Джур та Дан, головує на засіданнях Ради Отаманів загонів, співгодує з Головною Берегинею Ради Джур та Дан на засіданнях Узгоджувальної Ради, в проміжках між засіданнями Ради Джур та Дан керує діяльністю по самоврядуванню учнів.

2. Головна Берегиня Ради Джур та Дан – заступниця Головного Отамана Ради Джур та Дан – головує на засіданнях Ради Дан (Берегинь) загонів, співгодує з Головним Отаманом Ради Джур та Дан на засіданнях Узгоджувальної Ради.

3. Писар Ради Джур та Дан – веде документацію Ради Джур та Дан та відповідає за накопичення Скарбу Ідей.

4. Паланка здоров'я та спорту (профільні загони ЮІР, ДЮП, футбольна та баскетбольна секції, туристський гурток, гурток народних ігор та забав, факультатив «Козацьке тіловиховання»). Плекає у кожного козака міцне здоров'я, загартовує тіло і дух, формує уміння досягати перемог на спортивних іграх. Формує культуру поведінки, норм моралі, контролює навчання в профільних загонах, розучує рухливі ігри та проводить з них змагання, дні козацьких забав, змагань та оглядів.

5. Паланка героїко-патріотичного виховання (гурток «Пам'ять», гурток козацьких бойових мистецтв, факультатив «Козацька військова справа»). Формує уміння захищати рідну мову, культуру, землю, досліджує і практично відроджує військово-спортивне мистецтво козаків: верхової їзди, стрільби з лука, володіння списом, шаблею, подолання природних перешкод, керування човном під веслами та вітрилами, різних видів боротьби та протиборств, козацького багатоборства.

6. Паланка національного відродження (клуб «Берегиня»: фольклорно-етнографічна секція, секція декоративно-прикладного мистецтва, літературно-фольклорна секція, факультатив «Козацька культура»). Продовжуючи патріотичні

традиції, звичаї прашурів-козаків, навчає кожного молодого козака та козачку палко і ніжно, самовіддано любити свою калинову, вишневу країну, по-синівському служити їй корисними справами. Виховує в юних козаків родинні цінності, повагу до свого роду, бажання примножити його славу Добром, Правдою, Красою. Збирає і записує унікальні народні обряди, відроджує їх, популяризує пісенну народну творчість, виховує інтерес до народних ремесел, розвиває трудові і художні навички, знайоме з технікою виготовлення предметів українського побуту. Вивчає фольклор рідного села, краю, формує високу мовну культуру. Організовує дослідження кожним юних та молодим козаком, класними загонами славної історії українського козацтва, вивчення героїчного життя, подвижницької діяльності гетьманів, отаманів, керівників повстань. Допмагає виконати козачатам конкретну програму вивчення козацького визвольного руху, козацького краєзнавства, туризму та екскурсій козацькими шляхами, пошук козацьких могил та цвинтарів, їх упорядкування, встановлення пам'ятних знаків, вивчення молоддю козацьких родоводів під гаслом «Шукай, козак, свій родовід!»

7. Паланка організації дозвіль (драматичний гурток, дискотеклуб). Організовує змістовне дозвілля через колективні творчі справи, відзначає народні традиційні свята, знайоме та пропагує драматичну та літературну творчість. На культурно-історичних традиціях козацтва формує високу мораль, силу волі і духу підлітків і юнаків, допомагає їм оволодіти основами української козацької філософії, ідеології, психології, національного характеру і світогляду. Допмагає відроджувати козацькі мистецькі традиції: гуртового співу, танцю, дотепного влучного слова, художньої вишивки. Допмагає вивчати і застосувати на практиці козацькі знання: народної медицини, астрономії, агрономії, метеорології, кулінарії. Проводить роботу, спрямовану на те, щоб кожен учень – член козацького осередку займався самопізнанням і саморегулюванням, самовдосконаленням, розвивав свої інтелектуальні здібності і можливості, пізнавав сутність й особливості козацької ідеології (філософії, світогляду, моралі, етики, естетики, характеру, правосвідомості).

8. Паланка зарубіжних зв'язків (гурток знавців іноземної мови). Налагоджує зв'язки із зарубіжними школярами. Проводить роботу з вивчення культури та життя держав ближнього та далекого зарубіжжя.

9. Паланка роботи з молодшими школярами (гуртки «Умілі руки», «Юний художник», клуб «Чомучок»). Організовує позаурочну діяльність молодших школярів, надає шефську допомогу, залучає молодших школярів до спільної роботи з впровадження козацько-лицарського виховання.

10. Паланка трудової діяльності та охорони середовища (гурток екологів, ремонтна бригада, навчально-виробнича бригада, тимчасові трудові об'єднання). Проводить активну діяльність з охорони довкілля, збереженню шкільного майна, проведення трудових операцій. Формує в козачат любов до рідної природи, готовність і уміння берегти і примножувати її багатства, красу. Вивчає екологічне становище в регіоні. Засобами козацької педагогіки формує якості господаря рідної землі, державну позицію та інтереси українського власника, який чесною і самовідданою працею нарощуватиме матеріальні блага, духовні цінності рідного народу, гармонійно поєднуюватиме особисті і загальнонаціональні інтереси. Допмагає пізнати і дослідити, а також відродити традиції козаків як мудрих хліборобів, уміли орачів, господарів землі; прилучає козачат до організації і ведення госпрозрахункових трудових об'єднань, малих підприємств, асоціацій. Допмагає відроджувати ремесла і промисли: бондарство, гончарство, бджільництво, ковальство.

11. Паланка навчально-пізнавальної діяльності (МАН, предметні гуртки, групи консультантів з предметів, пости взаємодопомоги). Організує взаємодопомогу в навчанні, консультаційну допомогу з предметів, контролює відвідування уроків, проводить предметні тижні, місячники, олімпіади, конкурси. Роботу спрямовує на пізнання козачатами законів розвитку науки, формує любов до науково-пізнавальних процесів, допомагає вивчати сучасні види техніки і технології, організувати особисту і

спільну творчу діяльність (радіозв'язок, телерадіоконструювання, телерадіомоделізм, авіамоделізм, автомобільна та тракторна справа, радіомоделювання).

12. Паланка інформації (шкільна газета, фотогазета, газета-календар, шкільний часопис, прес-бюлетень, рекламний вісник). Інформує учнів, батьків, вчителів, громадськість про всі події, що відбуваються в школі.

13. Паланка дисципліни та порядку (пости чистоти та бережливості, штаб «Живи, книго!»). Формує навички здорового способу життя, контролює дотримання санітарно-гігієнічних норм, виховує бережливе ставлення до хліба, збереження книг.

14. Паланка соціального захисту (загони милосердя). Піклується про ветеранів війни, одиноких, пристарілих, шефствує над могилами полеглих воїнів, допомагає дітям з малозабезпечених сімей.

15. Історико-краєзнавча паланка (рада «Шевченківської світлиці», рада музею «Рідне село», історико-краєзнавчий гурток, факультатив «Історія козацтва»). Допомагає глибоко пізнавати історію українського козацтва, досягнуті ним національні пріоритети – ідейні, політичні, наукові, культурні і державотворчі. Поширює знання серед козачат про козацький національний визвольний рух, про заслуги козаків у боротьбі з чужоземними загарбниками, допомагає вивчати історичні документи, історичні праці про героїку козаччини, художні твори.

15. Суд Козацької Честі. Розробляє законодавчі документи (статут, закони, конституцію тощо). Слідкує за їх виконанням. Розглядає порушення прийнятих законодавчих актів, різні конфлікти.

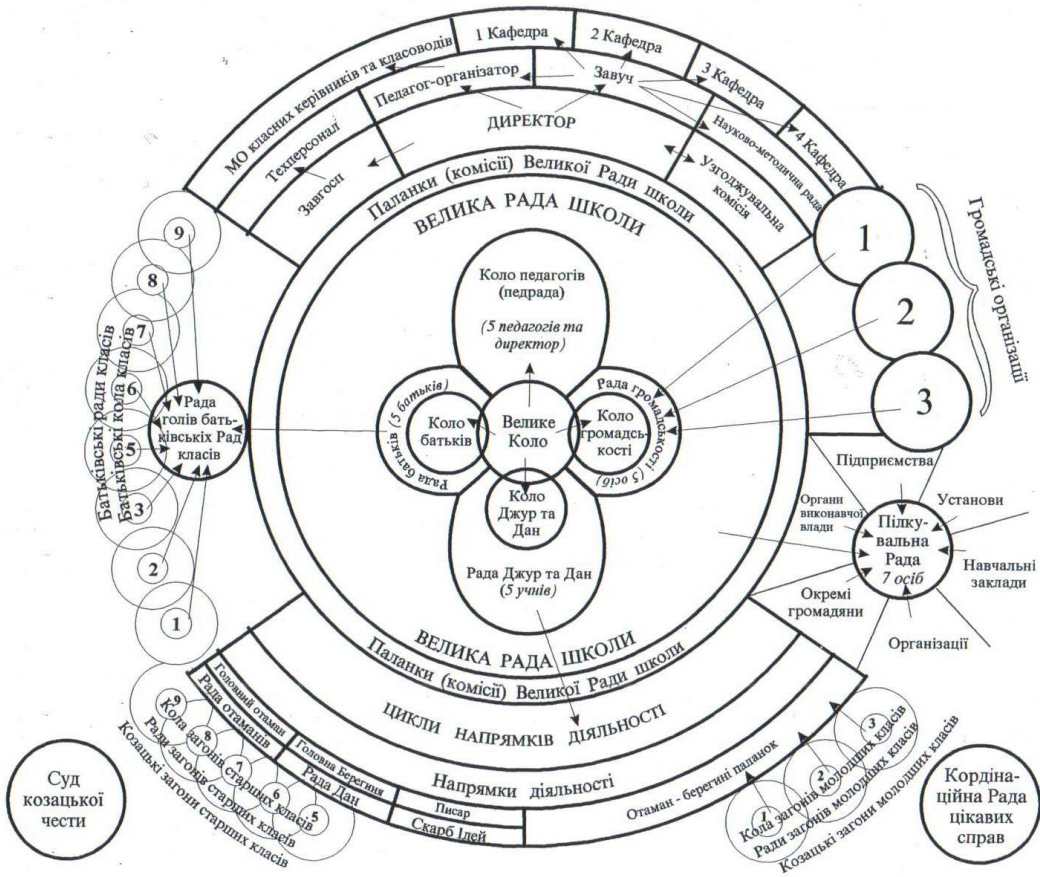
17. Координаційна Рада Цікавих Справ. Організує проведення колективних творчих справ.

18. У паланках працюють отаман (берегиня), творчі групи, особи – організатори та інструктори.

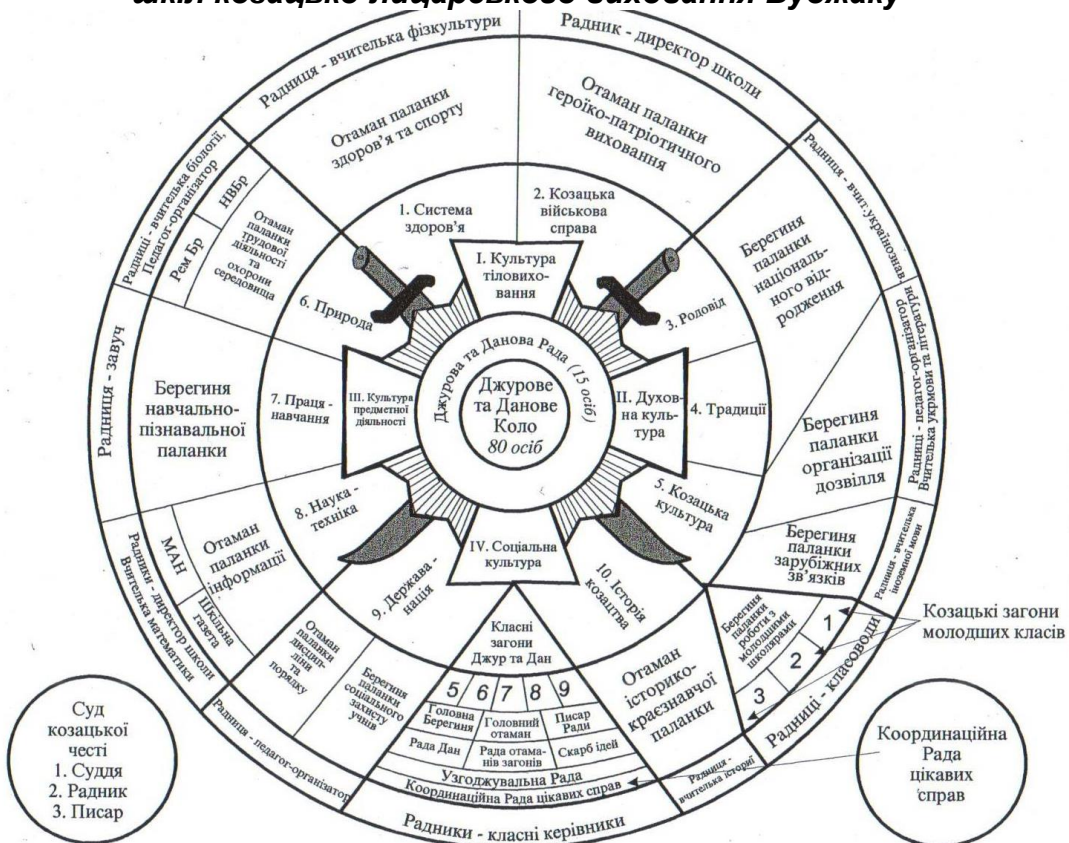
Додаток 2. Функціональні обов'язки керівного складу класних козацьких загонів шкіл козацько-лицарського виховання Бужаку

1. Отаман – здійснює загальне керівництво загonom.
2. Писар – веде канцелярію і разом з отаманом здійснює заходи щодо діяльності загону. Це - головний розпорядник, адміністратор і координатор діяльності загону.
3. Обозний – відає господарством та природозахисною діяльністю загону.
4. Скарбник – відає фінансами загону.
5. Осавул – стежить за поведінкою джур козацьких та молодих козаків, за виконанням заходів військово-патріотичного виховання та вишколу козачат, джур козацьких і молодих козаків з питань традиційних козацьких військових умінь та єдиноборств.
6. Хорунжий – головний прапороносець, відає козацькими стягами й хоругвами, крім того відповідає за фізичне виховання козачат, джур козацьких та молодих козаків.
7. Бунчужний – завідує козацькими клейнодами – бунчуками, пірначами тощо. Відповідає за культурно-мистецьку діяльність та виховну роботу в загоні.
8. Суддя – очолює суд козацької честі. Цей суд розбирає спірні питання, проступки джур козацьких, молодих козаків, неправильні дії загону та окремих його представників. Суд керується лише принципами лицарського кодексу козаків та Статутом.
9. Довбуш – завідує загонними литаврами, якими скликає товариство на Ради, Круг.
10. Товмач – перекладач, знає іноземні мови.
11. Шафар – під час походів заготовляє провіант. Він ключник, економ, домоправитель.

Додаток 3. Загальна структура державно-громадського управління шкіль козацько-лицарського виховання Буджаку

Додаток 4. Структура учнівського самоврядування шкіль козацько-лицарського виховання Буджаку

**Додаток 5. Напрямки роботи Ради Джур та Дан
шкіл козацько-лицарського виховання Буджаку**

Керівний склад Ради Джур та Дан		1. Головний отаман Ради Джур та Дан		Рада отаманів загонів	Узгоджувальна рада	Координаційна Рада цікавих справ
		2. Головна Берегиня Ради Джур та Дан		Рада Дан (Берегинь) загонів		
		3. Писар Ради Джур та Дан		Скарб ідей		
ЦИКЛИ НАПРЯМКІВ ДІЯЛЬНОСТІ		НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ		ОТАМАН-БЕРЕГИНЯ	РАДНИК-РАДНИЦЯ	
I	Культура тіловиховання	1	Система здоров'я	Отаман паланки здоров'я та спорту	Вчителька фізкультури	
		2	Козацька військова справа	Отаман паланки героїко-патріотичного виховання	Директор школи	
II	Духовна культура	3	Родовід	Берегиня паланки національного відродження	Вчителька українознавства	
		4	Традиції			
		5	Козацька культура	Берегиня паланки організації дозвілля	Педагог-організатор	
				Берегиня паланки зарубіжних зв'язків	Вчителька іноземної мови	
Берегиня паланки роботи з молодшими школярами		Класоводи				
III	Культура предметної діяльності	6	Природа	Отаман паланки трудової діяльності та охорони середовища	Вчитель біології, педагог-організатор	
		7	Праця - навчання	Берегиня паланки навчально-виховної діяльності	Завуч	
		8	Наука - техніка	Отаман паланки інформації	Директор школи, вчителька математики	
IV	Соціальна культура	9	Держава - нація	Отаман паланки дисципліни та порядку	Педагог-організатор	
				Берегиня паланки соціального захисту	Педагог-організатор	
		10	Історія козацтва	Отаман історико - краєзнавчої паланки	Вчителька історії	

Наклад 500 екз. Передруковувати й поширювати дозволяю. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. +38-097-466-7174,
E-mail: Generalotaman@rambler.ru <http://samlib.ru/t/twjaj/>

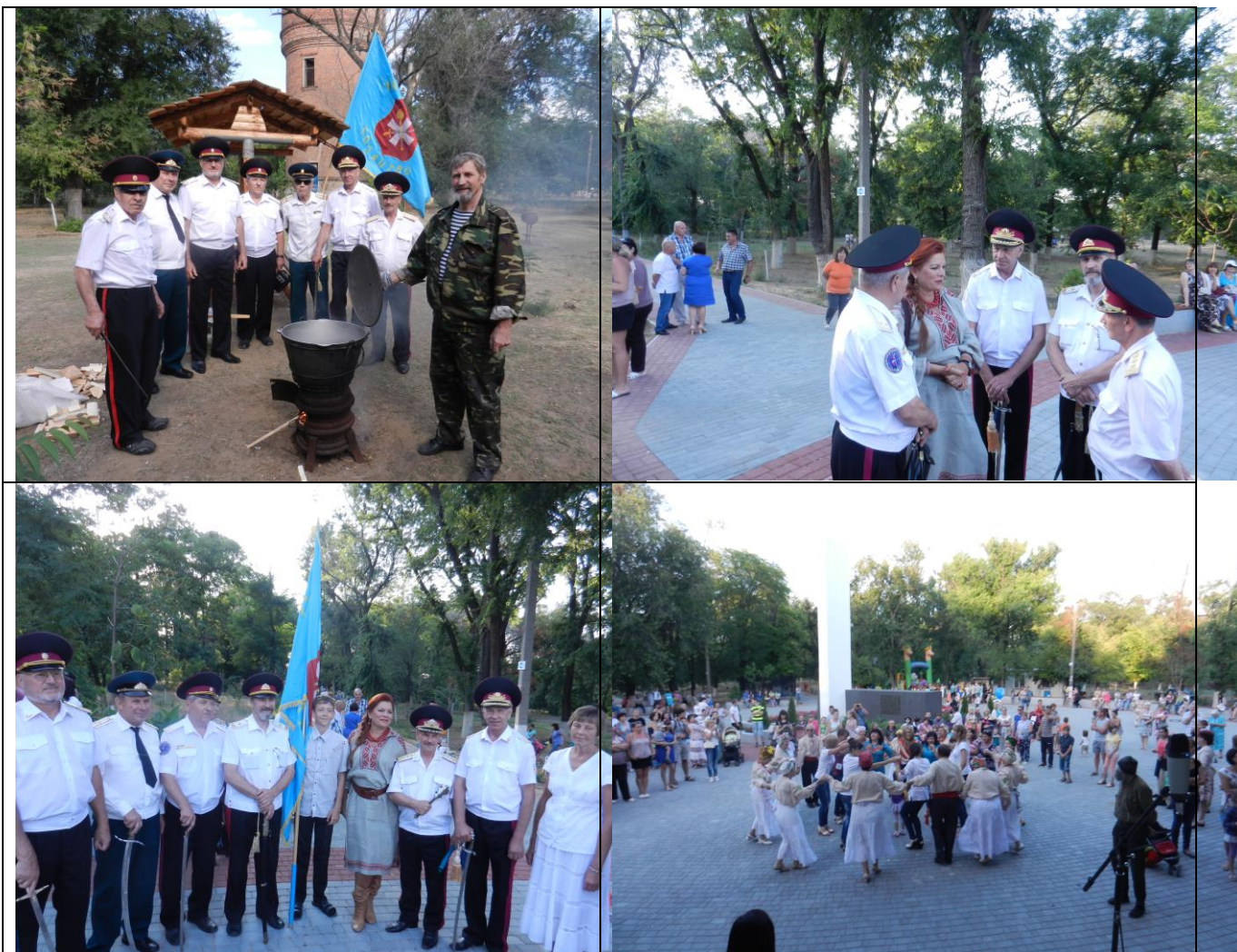
РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№18(555) ЛИПЕНЬ 2015	Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Активісти Буджацького козацтва (козаки В.Тимофеев, В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Клоченко, Г.Трегубенко, Г.Хохлачов, Д.Георгієш, В.Воробйов, берегині Т.Римська, І.Маринеску, джура О.Маринеску) взяли участь у Святі українських народних ритуалів, що пройшов у парку Миру під егідою Фонду А.Гінак «Відродження». Козаки показали ритуал посвяти в козаки та Берегині (Ю.Леванюк, І.Кутова) і приготували фірмовий козацький куліш на двісті персон.

Відбулася нарада отаманів та старшини Чорноморського козацького війська (база відпочинку «Одиссей», смт. Затока, керівник бази М.О.Завойчинський). Від Буджацького козацтва на нараді були присутні В.Тимофєєв та Д.Георгієш.

Відбулася Рада отаманів Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Трегубенко, Г.Клоченко, Д.Георгієш, Г.Хохлачов, С.Кравченко) із порядком денним: 1.Про завдання Буджацького козацтва на передвиборчий період серпень-жовтень 2015 року. 2.Продовження обговорення завдань спільної роботи організацій Буджацького козацтва і місцевих органів влади (району та міста) у справі стратегічного партнерства та патріотичного виховання молоді (козацькі попередні пропозиції).

Отамани Буджацького козацтва.

Трошки видів Бритівської школи.

Наклад 500 екз. Передрук та поширювання схвалюється. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail: Generalotaman@rambler.ru <http://samlib.ru/t/twja/>

ЗАМІСТЬ ЗАКІНЧЕННЯ.

Що є для нас українське козацтво у минулому й сучасному часі? Що ми активно відроджуємо й намагаємось використати? Чи зможе козацтво зайняти свою нішу в ХХІ столітті? Як в сучасних умовах силами громадської організації відродити тип козака-лицаря? Як згуртувати таких людей? На якій основі відроджувати козацтво? **Як козацтву визначити свою роль у соціально-політичному житті сучасного суспільства?**

Зміни геополітичної ситуації (тероризм, територіальні претензії до України) висунули на порядок денний питання про додаткові гарантії захищеності та безпеки, територіальної, державної цілісності, забезпечення мирного проживання населення, підтримки на достатньому рівні мобілізаційних ресурсів. Цими обставинами в теперішній час продиктована увага державних структур до українського козацтва. Бачимо, що до сьогодні козацтво відроджувалось головним чином як громадські організації з культурологічними, господарськими, виховними, охоронними та іншими функціями. Трансформація цих організацій у військові не передбачалася. Але практика вчить, що для історичних козацьких структур основним змістом і суттю їхнього існування була специфічна військова справа у відповідних суспільно-політичних та природно-географічних умовах. Завдяки цьому на засадах архаїчних військово-лицарських традицій сформувалась комплексна система козацького військового буття – козацько-лицарське мистецтво. Це мистецтво (специфічне бойове мистецтво зі зброєю та на його основі – рукопаш; козацьке звичаєве право; елементи архаїчної військової магії; пісенно-енергетична практика; особливе світосприйняття) і є сутністю української козацької спадщини. Через відродження і поширення основ військово-лицарської спадщини ми можемо вести мову про реальне наслідування, а отже і відповідність сучасного козацтва історичним аналогам (додам тезу про важливість збереження господарських й культурних пріоритетів). У цьому випадку необхідна допомога держави. І не стільки матеріальна, скільки юридична. Адже лише на державному рівні мають бути вирішені питання щодо юридичного статусу козацьких військ (можливо, військ територіальної оборони).

Законодавча база відродження та розвитку Українського козацтва нерозвинена, тому процес розбудови козацьких організацій іде мляво. Істотною перешкодою розвитку козацтва є концептуальна невизначеність цього процесу. Історія українського державотворення переконливо свідчить про те, що в цьому історичному процесі, порівняно з іншими суспільно-політичними силами, козацтво відіграло вирішальну, провідну роль. Тому національні інтереси України вимагають створення державних документів, зокрема законів, постанов, які б сприяли

дальшому розвитку українського козацтва як могутньої націотворчої і державотворчої потуги, залучення до його лав найширших верств співгромадян з метою пробудження і спрямування їхньої енергії на розв'язання історичних завдань, що стоять перед нашим суспільством і державою.

Факти неспростовно свідчать, що високі духовні набутки українського козацтва, його видатних представників – державних і політичних керманічів, діячів науки і культури на сьогодні залишаються невідомими широким верствам нашого суспільства. Не пробуджена і незадіяна до конкретних державотворчих справ і не організована в козацькі форми інтелектуальна, духовна і практично-дійова енергія сотень тисяч наших співвітчизників; вона ще «дрімає», «спить» і не набуває продуктивних і ефективних, суспільно корисних форм, справ і чину державотворчого характеру; **козаки ще не усвідомили, що вони козаки!**

Справжнє відродження козацтва на Україні почнеться тоді, коли до його лав увіллється молодь, що вболіває за народні справи, прагне кращого сьогодення та працює на духовне і матеріально багате майбутнє; коли теперішні козаченьки чітко усвідомлять, що по них судять про все козацтво і народ у цілому, відмовляться від своїх користюлюбних цілей і на перше місце поставлять служіння народу; коли між козаками і науковцями-просвітянами встановляться тісні зв'язки та налагодиться співпраця на ниві дослідження історико-культурної спадщини козащини. І тоді відроджене козацтво стане тією широкою суспільно-політичною і культурницькою течією, яка згуртує всі верстви українського народу і зможе цивілізованими методами вирішувати нагальні питання сьогодення в ім'я народу і для народу.

Спроба сучасних реформаторів збудувати нове суспільство з орієнтацією лише на економічні, ринкові розрахунки, неминуче провалиться. Суспільство засновується на ідеї моральності й цементується духовними прагненнями народу. Ідеологія козацтва фундується на таких засадах: Християнство (Православ'я), прагнення до Народовладдя та Самоврядування в організації свого життя й на усвідомленні святого свого обов'язку – захищати рідну українську землю й українську державність. Це стало в перебігу віків свого роду генетичною особливістю козацького характеру. Й в сучасному суспільстві, коли значний відсоток населення України розгубив, не мав або змінив свої ідеали на «речовизм» та долари, козацтво за рядом обставин стає найбільш стійким носієм національно-історичних традицій українського народу, здатним зіграти роль свого роду каталізатора громадської самосвідомості, очолити всенародний рух за духовне відродження України-Батьківщини, бо

Козацтво має Кодекс Честі!

ЗМІСТ:

Історія сучасного козацтва Буджаку.

- 01. №01. Січень 2015. Події в козацтвах Буджаку.**
  - 02. №02. Лютий 2015. Події в козацтвах Буджаку.**
  - 03. №03. Березень 2015. Події в козацтвах Буджаку.**
  - 04. №04. Березень 2015. Події в козацтвах Буджаку.**
  - 05. №05. Квітень 2015. Історія сучасного козацтва Буджаку.**
  - 06. №06. Квітень 2015. Події в козацтвах Буджаку.**
  - 07. №07. Травень 2015. Події в козацтвах Буджаку.**
  - 08. №08. Травень 2015. Події в козацтвах Буджаку.**
  - 09. №09. Травень 2015. Події в козацтвах Буджаку.**
  - 10. №10. Травень 2015. Події в козацтвах Буджаку.**
  - 11. №11. Червень 2015. Події в козацтвах Буджаку.**
  - 12. №12. Червень 2015. Історія сучасного козацтва Буджаку.**
  - 13. №13. Червень 2015. Події в козацтвах Буджаку.**
  - 14. №14. Червень 2015. Звернення до українського козацтва.**
  - 15. №15. Червень 2015. Час виховувати лицарів.**
  - 16. №16. Червень 2015. Навчальний план.**
  - 17. №17. Червень 2015. Учнівське самоврядування.**
  - 18. №18. Липень 2015. Події в козацтвах Буджаку**
- Замість закінчення.**

**Річ про Буджацьку Січ. Часопис козаків Буджаку. Книга 6-1.
Видавництво «Гетьман». Білгород-Дністровський. 2015.**